

ITBN 2009

Immár ötödik alkalommal rendezik meg az Informatikai Biztonság Napját, amely jó alkalmat teremt arra, hogy sorra vegyük az informatikai biztonság fontos területeit. **19. oldal**

ADATTÁROLÁS

Mindig fel kell térképezni, hogy mely adatokat kell a leggyorsabb elérést vagy katasztrófatűrő rendelkezésre állást biztosító rendszerben kezelni. **26. oldal**

**445
forint**

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK • WWW.COMPUTERWORLD.HU
ALAPÍTVÁ 1969 • 2009. SZEPTEMBER 22. • XL. ÉVFOLYAM 39. SZÁM

**IDG
HUNGARY**

COMPUTERWORLD

Adatokat gyorsan,
sokféleképpen

Az adatbázis-kezelők piaca koncentrálni látszik. Olyannyira, hogy az Oracle-Sun egyesülés kapcsán már az Európai Unió is alaposabban vizsgálja az adatbázis-kezelési piac három nagyobb cég kezében összpontosuló következményeit. Hogyan hat ez a fejlesztésekre?

Összeállításunk a 8-10. oldalon

Most képezze magát!

Kedvező árú,
online is végezhető
képzések indulnak

A NetAcademia, hazánk egyik legnagyobb informatikai oktatóközpontja október és november folyamán újra IT Factory-s tanfolyamokat indít. Ezek a képzések arról híresek, hogy nagyon kedvező az árak, online is végezhető, gyakorlatorientáltak, és profi oktatók tartják őket. Ha érdeklí valamelyik téma, ne hagyja ki ezt a lehetőséget!

Ha jelentkezéskor feltünteti a következő promóciós kódot:
CW09
IT Factory bögrét kap ajándékba.

➤ **Rendszergazdai képzések**
Mélyítse el tudását a két legelterjedtebb operációs rendszer, a Windows és a Linux rendszerfelügyeletében!

Október 15. Kisvállalati Linux szerver, avagy költséghatékony irodai kiszolgáló minden feladatra

November 12. Építsünk Active Directory-t, avagy központi erőforrásmenedzsment Windows Server 2008 alapokon

➤ **Fejlesztői képzések**

Szeretne .NET-ben programozni? Kedvező árú képzéseink segítségével a három legnépszerűbb fejlesztői területen azonnal hasznosítható tudásra tehet szert. A képzésekhez ingyenes C# felkészítő is tartozik.

Október 2. Amazon.com készítése 24 óra alatt, avagy ASP .NET webalkalmazás fejlesztése

Október 30. YouTube készítése 24 óra alatt, avagy Silverlight-alkalmazás fejlesztése

November 20. Számlázóprogram készítése 24 óra alatt, avagy WPF-alkalmazás fejlesztése

A képzésekről további információ és jelentkezés: www.itfactory.hu/osz

Ha egyszerre legalább két tanfolyamra jelentkezik, a képzések díjából **10%** kedvezményt biztosítunk.

ITfactory
TANULJ MAGAD A LEGJOBBAK KÖZÉ

Az IT Factory
kitalálója és elindítója
Média támogatók

NETACADEMIA
A LEGJOBBAKAT TANÍTJUK.

SEMIKONDUCTOR
COMPUTERWORLD

PCWORLD

prog.hu
informatikáról - szaküzemelés

HP
INFORMATIKAI
KÖZPONTAL
PROGRAMOK

hsw
www.hsw.hu

techline.hu

eduline.hu

GameStar

ITcafé

PROHARDVERI
AZ OKÉPES BÚGÁK

CHIP

VTCD VIDEOTON

Kompaktlemez-gyártó Kft.

Már 1988 óta segítjük megőrizni az értékeket!

TAPASZTALAT, MINŐSÉG, MEGBÍZHATÓSÁG

Szolgáltatások:

DVD Authoring
CD, DVD sokszorosítás

Elérhetőségek:

8000 Székesfehérvár, Aszalvölgyi u. 7
tel.: 22/533-571
fax.: 22/533-599
e-mail: vtcd@vtcd.hu
www.vtcd.hu

AKTUÁLIS

- 05 HYDE TECH CORNER**
Felkértük három technológiai vállalat vezetőjét, hogy kommentálja a közelmúlt eseményeit, híreit.
- 06 AZ AMERIKAI PIACÉRT KÜZD A DT**
- 06 NÖVELTE PROFITJÁT AZ ORACLE**
- 06 KÉMKEDETT A HUAWEI?**
- 06 MTELEKOM: LEÉPÍTÉSEK**
A költségtakarékosság jegyében harmadára csökkentik a végkielégítések mértékét.
- 06 VÉGLEGES A WI-FI N SZABVÁNY**
- 07 TÉRINFORMATIKA 25 ELŐADÁSBAN**
- 07 MEGJELENT A CÉGES OFFICE FOR MAC**
- 07 BARÁTKOZIK A MICROSOFT A NYÍLT FORRÁSKÓDDAL**

FÓKUSZ

08 ADATOKAT GYORSAN, SOKFÉLEKÉPPEN
A Microsoft SQL Server 2008 mellett számos versenytárs is piacra dobta saját termékének frissített változatát.

10 BIZTONSÁGBAN VANNAK AZ ADATBÁZISOK?

ÜZLET

12 BOTLADOZÓ TITAN
Újabb szakaszába léphetne a hazai versenyképesség fejlesztését célzó, a válságkezelő intézkedések részét képező informatikai felnőttképzési program, a TITAN, ha a kormányzat is teljesítené vállalásait.

13 ÁTALAKULÓBAN A SZERZŐDÉS FÉLVEZETŐGYÁRTÁS

14 ÚJ NYOMTATÁSI SZOLGÁLTATÁSI DIVÍZIÓT HOZOTT LÉTRE A HP

14 VEZETŐ SZEGMENSBEN

TECHNOLÓGIA

15 VISUAL STUDIO 2010 BÉTA 1 PROFESSIONAL

17 HAZAI PIAC
Freecom Hard Drive Dock

18 KISEBB, MINT AMINEK LÁTSIK
Az Acer TravelMate 8371 a sokat utazó üzleti felhasználó gépe. Erre a feladatra minden megvan benne, amire szükség lehet, és az árát is arányban lévőnek érezzük a tudásával.

ÁLLANDÓ ROVATAINK

04 VÉLEMÉNY
Barabás Balázs: Ha becsap a ménkü – Mostanában minden hétre jut egy-egy nagyobb Deutsche Telekom-bejelentés. A vállalat nem teljesít rosszul, de a tulajdonosok elégedetlenek.

05 ESEMÉNYEK
Mi várható a héten? Konferenciák, előadások, tapasztalatcserék

05 SZEMÉLYI HÍREK

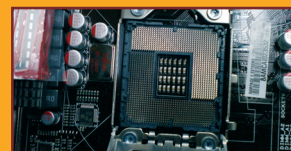
06 HÍRMOZAIK
Tudósítások az IT-szakma legfrissebb eseményeiről, újdonságairól

2009.09.22.

WWW.COMPUTERWORLD.HU

Egyre népszerűbb a netes vásárlás
Tavaly óta megnőtt az e-vásárlók száma. Továbbra is az elektronikai cikkek, CD-k, DVD-k, könyvek, valamint a ruházati cikkek a legkeresettebbek a világhálón.
computerworld.hu/online-buy

Egymillió Core i5 és i7?
A tajvani pletyka- és komponensgyártók – sohasem tudják eldönteni, hogy melyikben jobbak – megsejtelték az Intel asztali processzorainak értékesítési terveit.
computerworld.hu/corei5-i7

Stagnálás a mobilpiacon
Az év első hét hónapjában bekövetkezett csökkenés után augusztusban a három magyarországi szolgáltató ügyfeleinek száma további 51 ezerrel csökkent.
computerworld.hu/mobil-trend

Az Oracle megtörte a csendet
Az Oracle végre a Sunnal kapcsolatos terveiről beszélt a *Wall Street Journal*-ban megjelentetett hirdetésében. A fejlesztések nem állnak le, sőt!
computerworld.hu/oracle-wsj

Kiadja IDG Hungary Kft.
1075 Budapest Madách Imre út 13-14. A ép.
HU ISSN 0237-7837
Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578
Internet: www.idg.hu

Felelős kiadó Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu
Műszaki vezető Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Nyomás és kötészet D-Plus Kft.
1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.
Ügyvezető igazgató Németh László

Szerkesztőség

Főszerkesztő Dervenkár István – idervenkar@idg.hu
Lapszerkesztő Barabás Balázs – bbarabas@idg.hu
Mozsik Tibor – tmozsik@idg.hu
Tököli Gábor – gtokoli@idg.hu
Szalay Dániel – dszalay@idg.hu

Online-szerkesztő Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu

Olvasószerkesztő, korrektor Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu
Munkatársak Kis Endre – ekis@idg.hu

Szerkesztőségi ügyeletek

Bödör Eszter – ebodor@idg.hu
Telefon: 577-4343, fax: 266-4343
Internet: www.computerworld.hu
e-mail: levelek@idg.hu

Újságíróink szakmai képzésének háttérét a NetAcademia Oktatóközpont biztosítja. www.netacademia.net

Tipográfia

Berényi István – iberenyi@idg.hu
Berényi Teréz – tberenyi@idg.hu

Hirdetésfelvétel

Melovics Csaba – csmelovics@idg.hu
Telefon: 577-4310, fax: 266-4274

Lapreferens Rodríguez Nelsonné – irodriguez@idg.hu
Telefon: 577-4311

Kereskedelmi asszisztens Bohn Andrea – abohn@idg.hu
Telefon: 577-4316, fax: 266-4274
e-mail: keriroda@idg.hu

Terjesztés és ügyfélszolgálat

Terjesztési igazgató Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Telefon: 577-4301, fax: 266-4343
MediaShop: mediashop.idg.hu
e-mail cím: terjesztes@idg.hu

Marketing

PR-munkatárs Kovács Judit – jkovacs@idg.hu

Konferencia

Rendezvényszervező Bödör Eszter – ebodor@idg.hu

Jogi közlemények

Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.

A COMPUTERWORLD-ben megjelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelenést követően, táblázatot stb. szerzői jog védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet. A hirdetések a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezel, ám azok tartalmáért felelősséget nem vállal.

Terjesztési, előfizetési, ügyfélszolgálati információk

A lapot a Lapker Rt. alternatív terjesztők és egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai kézbesítőknel (06/80-444-4444; hirlapelofizetes@posta.hu, fax: 303-3440) Előfizetési díj egy évre 16 440 forint, fél évre 8220 forint, negyed évre 4110 forint.

Lapunkat a MATESZ auditálja

Olvasóink szokásait a Nemzeti Médiaanalízis méri fel.

A Computerworld az IVSZ hivatalos médiapartnere.

print-audit **GfK** **Ipsos**

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az **F-Secure Anti-Virus®** programmal végezzük, levelezésünk biztonságáról pedig a **Kaspersky Anti-Virus®** program gondoskodik. Mindezeket a ZF 2000 Kft., a szoftverek magyarországi képviselője biztosítja számunkra.
<http://www.zf.hu>

IMPRESSZUM COMPUTERWORLD-Számítástechnika
107-110 oldal, 1999. szeptember 22. • XL. évfolyam 39. szám

Barabás Balázs

újságíró

Ha becsap a ménkű

Mostanában minden hétre jut egy-egy nagyobb Deutsche Telekom-bejelentés. A vállalat nem teljesít rosszul, de a tulajdonosok elégedetlenek. Én szurkolok a vezérigazgatónak.

A technológiai-távközlési szektorban vannak legendás figurák: *Steve Jobs*, a nagy visszatérő; *Michael Dell*, a koleszszobában egykor gépeket konfiguráló diák; a nemrég hazánkban is megfordult *Richard Stallmann*, de talán *Bill Gates* is sokaknak szimpatikus. Bevallom, én titokban *René Obermann*nak, a Deutsche Telekom vezérének szurkolok. Árgus szemekkel figyeli *Viviane Reding*, az információs társadalomért felelős EB-biztos, aki „funkcionális szétválasztással” szeparálná a távközlési óriás üzletágait, ezzel csökkentve az úgynevezett nyomasztó piaci súlyát (tegyük hozzá, hogy ezt Reding nemcsak a DT-nél hajtaná végre, hanem a telko mamuttal is). Másrészt ott a két nagy tulajdonos, a német kormány és a Blackstone befektetési vállalat, amelyek több profitot akarnak látni. Ha költségeket akar csökkenteni, akkor rögvést kivonják kardjukat a szakszervezetek, nehogy elbocsátások legyenek. Két éve már sztrájk is volt emiatt, pedig Obermann annak idején világossá tette: a magas költségek akadályozzák a vállalatot abban, hogy új ügyfeleket szerezzen szélessávú internetszolgáltatásaira. A sztrájk nem változtat semmin, a DT ragaszkodik a 25 százalékos elbocsátásokhoz – szögezte le Obermann. És lőn.

René Obermann 2006 végén váltotta *Kai-Uwe Rickét*, akinek elsősorban a német vezetékes piac drasztikus csökkenése miatt kellett távoznia. Néhány hónapra rá nemzetközi sajtótájékoztatón az új vezérigazgató is elismerte, hogy hosszú távon a tradicionális telefonálás halálra van ítéelve. Ugyanakkor hangsúlyozta, a DT nem feltartott kézzel várja ezt a folyamatot, mindent megtesznek piaci pozíció-

juk védelmében. Ahogy fogalmazott: „Harcolni fogunk minden egyes ügyfélért.” Örömforrás volt viszont a mobil üzletág, hiszen ezen a piacon szép számokat tudott felsorolni a DT vezére. A T-Mobile Csoport világszerte 106 millió felhasználót szolgál ki. Obermann külön kiemelte az USA piacát, ahol összességében meghaladták a 25 milliós felhasználószámot 2006-ban (ma már nem látják ennyire rózsásan a helyzetet, de erről később).

Jött a válság, és a keservesen növekedési pályára állított vállalat ismét visszacsúszott: idén áprilisban a nagy

eredmény 3 százalékkal 4,8 milliárd euróra emelkedett. A Deutsche Telekom bejelentésére 10 százalékot meghaladó mértékben esett a társaság részvényeinek árfolyama.

Alig telt el egy hónap, „a szegény embert ág is húzza” népi axióma mentén újabb ménkű csapott bele a DT-be, két lehallgatási botrány formájában. Obermann úgy fogalmazott, hogy mélységesen megrázta a megfigyelések híre, és hogy az információkat átadták az ügyészségnek. A vizsgálat eredményeiről nem sokat tudni, de a DT-nek nehezebb kérdésekkel is szembe kellett

kor megbízta a JPMorgan bankházat, hogy vizsgálja meg a T-Mobile UK számára adódó lehetőségeket, miután a részleg több éve gyengén teljesített.

A lehetőségek a jelek szerint arra voltak elegendők, hogy a Deutsche Telekom és a France Télécom vegyesvállalat formájában egyesítsék nagy-britanniai működésüket. Egyik nap még a DT szóvivője e-mailben annyit közölt a hírrel kapcsolatban, hogy a vállalat nem kommentál „pletykákat és feltételezéseket”, másnap viszont bejelentették, hogy megkezdtek a tárgyalásokat nagy-britanniai

A dolgok jelenlegi állása szerint előremenekülnének a felvásárlással...

európai integrált távközlési szolgáltatók közül elsőként a Deutsche Telekom adott ki profitfigyelmeztetést a gazdasági válságra hivatkozva. A cég elsősorban azzal indokolta ezt, hogy a mobil üzletág gyengén szerepelt az Egyesült Államokban, Nagy-Britanniában és különösen Lengyelországban, ezért a társaság arra számított, hogy legszélsebb üzemi eredménye (EBITDA) rendkívüli tételek nélkül az idén 2–4 százalékkal elmarad a tavalyitól. Február végén – amikor a várható eredményt még felfelé módosították – azt közölték, hogy az EBITDA ugyanannyi lesz, mint 2008-ban, azaz 19,5 milliárd euró. A társaság bevétele az év első negyedében 6 százalékkal 15,9 milliárd euróra nőtt, első ízben beleértve a megvásárolt görög OTE távközlési szolgáltatót is. A kiigazított EBITDA-

néznie, konkrétan: mi legyen a nagy-britanniai mobil üzletággal? Akkoriban még úgy tűnt, hogy a brit-amerikai Vodafone-t, a világ legnagyobb bevételű mobilszolgáltatóját aggasztják a túltelített brit piac alacsony tarifái, és hasonló gondjai vannak a T-Mobile UK-nak is. Az első negyedévben éppen a T-Mobile arculatértékének kényszerű, 1,779 milliárd eurós leírása okozott 1,124 milliárd eurós adózás utáni veszteséget a Deutsche Telekomnak. E nélkül a vállalat adózott eredménye 655 millió euró lett volna, igaz, még ez is alacsonyabb az egy évvel korábbi 750 milliónál. Tavaly a DT adózott eredménye egyszeri tételekkel együtt 1,5 milliárd euróra nőtt a 2007-es 600 millióról, egyszeri tételek nélkül pedig 3,4 milliárd euróra gyarapodott 3 milliárdról. A Deutsche Telekom már ak-

leányvállalataik, a T-Mobile UK és az Orange UK egyesítéséről. A vegyesvállalat formájában működő szolgáltatónak 28,4 millió ügyfele lesz, ami a brit előfizetők 37 százalékát teszi ki. Ezzel megelőzik a jelenlegi piacvezetőt, a Vodafone-t, amelynek 18,6 millió előfizetője van.

Obermann fellélegezhetett, de nem sokáig, mert újabb csontváz kandikált ki a szekrényből: az amerikai leányvállalat. A dolgok jelenlegi állása szerint előremenekülnének, azaz felvásárolnák a Sprint internetszolgáltatót. Kérdés azonban, hogy van-e rá 10 milliárd dollárjuk, amennyi a Sprint piaci értéke. Nos, ennek hamarosan ki kell derülnie, mert Obermann már kevesebb mint egy év haladékat kapott a fő tulajdonosoktól, hogy jelentősen növelje a DT nyereségét.

Hyde Tech Corner

Ezen a héten Anders Jensen, Morvacsik László és Kolláth Gábor kommentálja lapunknak a fontosabb eseményeket, híreket.

[Összeállította: Barabás Balázs]

E heti összeállításunkból kiderül, hogy melyek a távközlési fúziók előnyei és hátrányai, melyik a két legfontosabb tényező az informatikai rendszereknél, illetve van-e felelőssége a kormányzatnak a digitális írástudatlanság csökkentésében.

Együttműködik a Deutsche Telekom és a France Télécom

A Deutsche Telekom és a France Télécom vegyesvállalat formájában egyesíti nagy-britanniai működését, így piacvezetők lesznek a szigetországban.
<http://computerworld.hu/egyuttmukodik-a-deutsche-telekom-es-a-france-telecom.html>

ANDERS JENSEN VEZÉRIGAZGATÓ, PANNON

Ez több szempontból is logikus és egyáltalán nem váratlan lépés. Logikus, mert a brit a legteljesebb európai piacok egyike, ahol öt szolgáltató verseng az ügyfelekért. És nem váratlan, mert a gazdasági recesszió miatt egyre gyakoribbak mostanában a fúziók és a felvásárlások. Ez alól – úgy tűnik – a mobiliszektor sem kivétel. A mostani fúzió kétségkívül megváltoztatja az Egyesült Királyság mobil távközlési környezetét és teljesen átformálja a piaci erőviszonyokat, hiszen az új vállalat lesz az egyik vezető piaci szereplő.

Mivel magam is dolgoztam az Egyesült Királyságban, és én irányítottam Svédországban a Vodafone–Telenor

márkaváltást, nem ismeretlen számomra ez a terület. Úgy látom, ebben az esetben lényeges, hogy a szinergiahatások kiaknázásával hosszabb távon javítsák az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatások színvonalát. Ehhez pedig mindkét anyavállalatnak komoly erőfeszítéseket kell tennie és mindenáron fenn kell tartania a zavaratlan működést.

IFA: zárónap

Az LG Network Monitor lehetőséget ad arra, hogy több felhasználó egy számítógépet használjon. Ezzel jelentős költségsökkenést lehet elérni.
<http://computerworld.hu/ifa-zaronap.html>

MORAVCSIK LASZLÓ ÜGYZEVETŐ IGAGZGATÓ, CANON HUNGÁRIA KFT.

A költségsökkenés és a munkacsoportok tevékenységének racionalizálása szinte minden vállalat életében kiemelt téma napjainkban. Az üzleti folyamatok újragondolása nemcsak a túlélés, hanem a növekedési pályára való visszaállítás tekintetében is közép- és hosszú távon egyaránt szükséges lépés. Az informatikai rendszerek esetében – így a nyomtatás területén is – az integráció és a rugalmasság a két legfontosabb tényező, hogy a szervezetek optimálisan reagálhassanak a változó üzleti környezetre. A szervezeti átalakítások tekintetében a felmérések azt mutatják, hogy az alacsony kockázatú, folytonos változások megközelítése hatékonyabb, mint a radikális szemlélet.

Botladozó TITAN

A kormány késlekedése miatt a széles körű informatikai felnőttképzést célzó program bejelentése után másfél évvel sem lépett a megvalósítás szakaszába.
<http://computerworld.hu/botladozo-titan.html>

KOLLÁTH GÁBOR KÉPVISELETVEZETŐ, AASTRA MAGYARORSZÁG

Nemrégiben találkoztam egy IT-területen dolgozó barátommal, aki a 25 éves érettségi találkozójukat próbálta megszervezni e-mailek segítségével. Lesújtó tapasztalatairól számolt be, arról, hogy mennyire nem működött ez a kézenfekvő ötlet. Már csupán ez az apró példa is jól szemlélteti szerintem, hogy az informatikai ismeretek, illetve a megalapozott IT-tudás iránti igény hiánya tetten érhető még a képzetlenebb társadalmi rétegekben is. A digitális írástudatlanság csökkentése véleményem szerint kiemelt fontosságú célkitűzés, amivel tovább nem késlekedhetünk. Már csak azért sem, mert ez a vállalatok és intézmények, illetve a munkavállalók versenyképességének egyik meghatározó tényezője. Úgy gondolom, hogy a hiányosságok pótlásában és a továbbképzés minőségében komoly felelőssége van a mindenkori kormányzatnak, az informatikai iparágnak, az oktatásnak, illetve az ország polgárainak egyaránt.

A TITAN programot előremutató kezdeményezésnek tartom, azonban a megfelelő programokon túl ugyanakkora jelentőséget tulajdonítok a tudatos igény és a „tudásszomj” felkeltésének, mint a hiány tudatosításának. Meg kell jegyezni: az ígéretes elképzelések és programok mellett törekednünk kell arra, hogy ezek a kezdeményezések ne-hogy a korábbi „kötelező” nyelvvoktatás hatásfokával működjenek.

SZEMÉLYI HÍREK

Molnár Gergely

Visszatért az IBM Magyarországhoz *Molnár Gergely*. Lobbistaként a központi kormányzat irányítása alatt működő cégek, valamint a központosított közbeszerzési projektek koordinálásáért felel majd. A kormányzati üzetlág igazgatója több mint 13 éves szakmai tapasztalattal a háta mögött, nyolc év államigazgatási kereskedelmi területen töltött idő után csatlakozott újra az IBM-hez.

Biswajit Parashar

Biswajit Parashar neveztek ki az Avaya EMEA (Európa, Közel-Kelet és Afrika) régió új marketingvezető-jévé. Parashar több mint két évtizedes iparági és marketing irányú tapasztalattal rendelkezik. Pályáját a Dellnél kezdte Indiában, ahol a regionális értékesítési és üzletkötői rendszer működtetését irányította. Ezt követően a 3Com Corporation marketing és üzleti fejlesztések igazgatójaként tevékenykedett. Parashar az angol E.Ontól érkezett az Avayához.

ESEMÉNY-NAPTÁR

Szeptember 24. BUDAPEST
5. Informatikai Biztonság Napja
WWW.ITBN.HU

Szeptember 29. BUDAPEST
IQSymposium Operatív
Információtechnológia 2009
WWW.IQSYS.HU

Szeptember 29–30. BUDAPEST
E-ügyintézés 2009
WWW.IIR-HUNGARY.HU

Szeptember 30. BUDAPEST
GreenIT 2009
WWW.PCWORLD.HU/KONFERENCIA

Október 3. BUDAPEST
Magyarországi Web Konferencia 2009
WWW.WEB.CONF.HU/2009

„Nem váratlan a két nagy távközlési cég fúziója...”

Anders Jensen
PANNON

„Az integráció és a rugalmasság is fontos tényező...”

Moravcsik Laszlo
CANON HUNGÁRIA KFT.

„A TITAN program előremutató kezdeményezés...”

Kolláth Gábor
AASTRA MAGYARORSZÁG

Az amerikai piacért küzd a DT

Barabás Balázs ■ Sajtóértesülések szerint a Deutsche Telekom érdeklődik az amerikai Sprint internet-szolgáltató iránt. A társaság értékét 10 milliárd dollárra becsülik. A Deutsche Telekom már most is jelen van az amerikai piacon leányvállalatán, a T-Mobile USA-n keresztül. A Sprint a harmadik legnagyobb wireless szolgáltató az Egyesült Államokban, 48,8 millió előfizetővel, a T-Mobile a negyedik, 33,5 millió előfizetővel. A piacvezetők az AT&T (78 millió előfizető) és a Verizon (86 millió). Ha a DT valóban felvásárolná a Sprintet és egyesítené a T-Mobile-lal, akkor az új cég felveheti a versenyt a két óriáscéggel.

Már tavaly is felröppentek hírek arról, hogy a DT érdeklődik a Sprint iránt, amikor egy hitelminősítő cég leminősítette a Sprintet. Akkoriban a dél-koreai SK Telecom neve is felmerült a lehetséges vásárlók között. A Sprint 2007-ben egyszer már visszautasította az SK Telecom 5 milliárd dolláros ajánlatát, holott pénzügyi helyzete meglehetősen labilis. Tavaly

2,8 milliárd dolláros veszteséget regisztrált és 4 millió előfizetőt veszített. Ezzel párhuzamosan a többiek bővítették piacukat. Az AT&T, nagyrészt az iPhone 3G megjelenése révén, 7 millió új előfizetőt nyert, árbevétele pedig 7,7 százalékkal nőtt az előző évhez képest, míg a Verizon 6,3 millióval növelte előfizetőinek számát.

Úgy tűnik, a lehetőséget a befektetők is támogatják, tekintettel arra, hogy a hírekre 12 százalékot emelkedett a Sprint-részvények árfolyama. Viszont a *Financial Times* információi szerint a DT nincs felkészülve arra, hogy vételi ajánlatot tegyen a Sprintre, mivel a cég értékét legalább 10 milliárd dollárra becsülik. Másrészt a DT fő tulajdonosai, a német kormány és a Blackstone befektetési vállalat állítólag jövő év közepéig adtak határidőt a DT vezetésének, hogy javítsa a T-Mobile USA eredményein (a második pénzügyi negyedévben alacsonyabb volt az árbevétele az egy évvel korábbihoz képest), de lehetőleg ne akvizícióval keresszük.

Növelte profitját az Oracle

Mozsik Tibor ■ Öt százalékkal, 5,1 milliárd dollárra csökkent az Oracle forgalma a szoftvercég első üzleti negyedévében, de a nyereség a tavalyi azonos időszakkal összehasonlítva 4 százalékkal, 1,1 milliárd dollárra nőtt.

A szerdán közzétett gyorsjelentés az elemzők előzetes várakozásainak megfelelően alakult. Az új licencértékesítések tavalyhoz képest 17 százalékkal csökkentek, ami továbbra is azt mutatja, hogy a folytatódó recesszió közepette az ügyfelek továbbra is kívánnak a friss szoftverberuházásokkal. Az új szoftverlicenc-eladások csökkenésében az is szerepet játszott, hogy más szállítók is kevesebb szoftvert értékesítettek, így kisebb volt a kereslet az Oracle adatbázisok iránt is.

Az amerikai szoftverszállító elnöke, *Safra Catz* szerint elsősorban a üzemi eredményhányad jelentős javulásának köszönhetően tudta a csökkentő forgalom ellenére is növelni a nyereséget. Az Oracle javuló eredményeiben közrejátszott a szoftverlicenc-frissítésből és -támogatásból származó forgalom bővülése is, amely 6 százalékkal, 3,1 milliárd

dollárra nőtt. Az ezzel kapcsolatos költségek csak 226 millió dollárt értek el, azaz az Oracle ezen a téren 90 százalékos feletti nyereséghányadot produkált.

A gyorsjelentést egy nappal azt követően tették közzé, hogy az Oracle bemutatta az első, a Sun Microsystemsszel közösen kifejlesztett adattárház-kezelő célhardverét, az Exadata Database Machine Version 2-t. Az Oracle néhány hónapja jelentette be, hogy fel kívánja vásárolni a Sun-t, az akvizíciót azonban egyelőre még az európai versenyhatóságok vizsgálják. Az Oracle vezetői nem kívántak további részleteket elárulni az ügylettel kapcsolatban, csak annyit mondtak, hogy dolgoznak az integráció megtervezésén.

A *Computerworld* tudósításában megemlíti: a telefonos sajtóbeszélgetésen *Larry Ellison*, az Oracle vezérigazgatója folyamatosan támogatta az IBM-et, amellyel az Oracle a szoftverpiac mellett a hardverek terén is fel kívánja venni a versenyt. Úgy fogalmazott, hogy a nemrég továbbfejlesztett adatbázis és közteszoftvertermékeikkel jó pozícióból szállnak versenybe az IBM-mel.

Kémkedett a Huawei?

A kínai Huawei hivatalos cáfolatot adott ki arra a mostanában az ausztrál sajtóban megjelent hírre, amely szerint az ausztrál hírszerzés (ASIO) kémkedéssel gyanújaival nyomoz a cég után. A szóban forgó cikk Ausztrália legnagyobb napilapja, a *The Weekend Australian* hétvégi kiadásában jelent meg, és azt állítja, hogy az ASIO szerint a Huawei ausztráliai cége olyan kínai állampolgárokat alkalmaz, akik közvetlen kapcsolatban vannak a Kínai Népköztársaság hadseregével. A Huawei Ausztralia vezérigazgatója, *Guo Fulin* által kiadott nyilatkozat teljesen alaptalannak és bizonyítatlan állításokat tartalmazónak nevezi

a lap beszámolóját. Fulin azonban elismerte, hogy a Huawei megkereste az ASIO-t, hogy „tájékoztatást adjon a cégről és elkötelezettségéről az ausztrál telekommunikációs ipar iránt”. Ilyen tájékoztatást viszont minden kulcsfontosságú érintett megkaphat tőlük, beleértve a kormányt, az ipart és a vásárlókat is. A Huawei körülbelül 87 ezer főt foglalkoztat 100 országában, és a világ 50 vezető telekommunikációs cégéből 36-nak a hálózatában működnek eszközei. Korábban az Egyesült Államokban és az Egyesült Királyságban is érték a céget olyan vádak, hogy az kapcsolatban áll a kínai hadsereggel.

MTelekom: leépítések

Computerworld ■ A Magyar Telekom bejelentette: megállapodott az érdekepviseletekkel a 2010. évi anyavállalati bérfejlesztésről, létszámleépítésről és a béren felüli juttatások csökkentéséről. A költségtakarékosság jegyében harmadára csökkentik a végkielégítések mértékét. A megállapodás értelmében a távközlési vállalat 2010-ben 1,5 százalékos bérfejlesztésnek megfelelő mértékű éves célprémium keretét biztosít a dolgozóknak. A létszámleépítésben 400 munkavállaló érintett, ebben azonban nincsenek benne többek között a vezetői és a nyugdíjazással járó munkaviszony-megszüntetéseket. A Magyar Telekom tájékoztatása szerint az elbocsátási költségek teljes összege megközelítőleg 7 milliárd forint-

tot tesz ki, amelynek döntő hányada 2009 negyedik negyedévében esedékes, kisebb része pedig a 2010. évet terheli. A leépítés pontos létszámáról és az elbocsátási költségek összegéről a vállalat sajtóosztálya az év végére ígér további tájékoztatást.

A vállalatnál a döntéstől 2010-re mintegy 6,5 milliárd forintos megtakarítást remélnek a 2008. évi, végkielégítéssel kapcsolatos ráfordítások nélküli Teljes Munkaerő Menedzsment (TMM) költségekhez képest – ez több mint 5 százalékos költségcsökkentést jelent két év alatt. (2008-ban az anyavállalatnál, valamint a magyar leányvállalatoknál a TMM-költség 121 milliárd forintot tett ki a végkielégítések nélkül.)

Végleges a Wi-Fi n szabvány

Hosszú, hétéves vajútdás után az IEEE ratifikálta a 802.11n szabványt. A piacon lévő, a szabvány egyik tervezetere épülő eszközök többsége szoftverfrissítéssel kompatibilis lesz a végleges változattal.

A 802.11n Wi-Fi szabvány megalkotására a Wi-Fi Szövetségen belül létrehozott csoport először 2002 szeptemberében ült össze. A szabvány kifejlesztésének érdemi munkája egy évvel később kezdődött, de az iparági szereplők képtelenek voltak megegyezni abban, hogyan is nézzen ki a végleges sztenderd, ezért a Wi-Fi Alliance – elunva a huzavonát – 2007 júniusában

bejelentette, hogy megkezdte a szabvány 2.0-s tervezetén alapuló termékek certifikációját.

A piacon jelenleg kapható, vázlatos 802.11n (draft) szabványú berendezések is erre épülnek. A vázlatos szabvány 11. változata 2009 júniusában került a szövetség tagjai elé elfogadásra, és végül szeptember 11-én ratifikálták. A teljes, végleges szabvány októberben jelenik majd meg, így várhatóan november-december tájéka bukkanak fel a piacon lévő eszközök zöméhez a beágyazott szoftverek és meghajtóprogramok frissítései, kompatibilissé téve az eszközöket.

Térinformatika 25 előadásban

Computerworld ■ Idei, sorrendben 14. térinformatikai konferenciáját rendező a húszéves születésnapját ünneplő ESRI Magyarország a Ramada Plaza Hotelben október 8-án. A résztvevők 25 előadásban hallhatnak példákat elsősorban olyan megoldásokról, amelyek alkalmazásával a különböző szervezetek meglévő adataikat felhasználva az ESRI-rendszerekkel együttműködő információs rendszereket hozhatnak létre, adatot és tudást cserélhetnek, publikálhatnak, teljesen kihasználva a térinformatika által adott lehetőségeket, előnyöket. Lesz plenáris szekció, alkalmazásszekciók és szakmai workshop (e-government, e-business/logisztika/geomarketing, nemzetvédelem/meteorológia, oktatói GIS/kutatás-fejlesztés, GIS/GPS termékbemutató). A négy előadás-szekció egyikében az ESRI munkatársai előben, interaktív formában mutatják be a cég termékcsaládjának legfrissebb verzióját. A konferencia plenáris részé-

ben a szakemberek megismerhetik Magyarország egyik legnagyobb térinformatikai rendszerét is.

A konferencián előadást tart a rendezvény fő támogatója, a NAVTEQ képviselője, *Stefan Vogt*, aki az utcaszintű térképekre épülő új térinformatikai megoldásokból fog egy kis ízelítőt adni. Lesz előadás Budapest zajtérképének térinformatikai rendszeréről és GIS-rendszeréről. Budaörs Város Önkormányzatának képviselője arról

beszél majd, hogy milyen szempontok alapján választották az ESRI-t térinformatikai szállítójuknak. Szó lesz továbbá a vízügyi igazgatóságok árvízvédelmi munkálatainak szintén ESRI-technológiával történő támogatásáról.

Előadások hangzanak el a régészeti és múzeumi munka támogatásáról és a Miskolcon zajló, környezetbarát logisztikai tervezésről, melyet a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közalapítvány támogat, a Katonaföldrajzi Információs Rendszerről, a geomarketingről, a mobilalkalmazások és social networking rendszerek integrációjáról. Bemutatkozik az Egységes Közmű-nyilvántartási Rendszer koncepciója.

A konferencia plenáris részében adják át a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központnak az ESRI, Inc. nemzetközi díját, amelyet összesen 76 egyesült államokbeli és 71 külföldi szervezet kap meg idén több mint 300 ezer jelölt szervezet közül.

Megjelent a céges Office for Mac

Molnár József ■ Korábbi ígéretének megfelelően a Microsoft egyszerűsítette Office 2008 for Mac termékcsaládot, s az eddig elérhető három kiadásból kettőt összevonva, immár két változatban kínálja a macintoshos irodai programcsomagot. A módosítás értelmében az Office 2008 for Mac és a Special Media Edition termékek a jövőben már nem lesznek kaphatók, mivel a helyükre az Office 2008 for Mac Business Edition lép, amely megőrzi elődjeinek alkalmazásait. Mellette pedig a Home and Student kiadás változatlan marad.

Az irodai programcsomag céges kiadását emellett még két újdonsággal is ellátták a szoftvercég mérnökei, hogy

a vállalatok számára még egyszerűbbé tegyék a különböző platformok közötti fájlmosztást. Ennek jegyében készült a Document Connector, amellyel immár a Mac-felhasználók is hozzáférhetnek az Office Live Workplace szolgáltatásához, a program SharePoint integrációt is biztosít. Újdonság még az Entourage 2008 Web Server Edition, amely segítségével jegyzeteinket, feladatainkat és kategóriáinkat egy online tárhelyre szinkronizálhatjuk.

Az Office for Mac Business Edition irodai programcsomagban emellett természetesen helyet kaptak a már jól ismert alkalmazások is. A Word, az Excel és a PowerPoint macos változatai, illetve az

üzenetkezelő Entourage is. Utóbbinak ez a hatyúdala, mivel a Microsoft korábbi bejelentése szerint a következő, 2010-ben megjelenő macos csomagjában a helyére az Outlook kerül majd, amellyel már a Macintosh-felhasználók is könnyedén csatlakozhatnak a céges Exchange és Office Communications rendszerekhez.

A fejlesztők blogjában csendben bejelentett Business Edition ajánlott fogyasztói ára 400 dollár (körülbelül 74 ezer forint), míg upgrade verziója csupán 240 dollárba (44 ezer forint) fog kerülni. A termékcsalád másik oldalán álló Home and Student kiadásért pedig 150 dollárt (27 ezer forint) kérnek el a macos vásárlóktól.

A Microsoft barátok a nyílt forráskóddal

Barabás Balázs ■ Közelebb hozná a Microsoft a zárt és a nyílt forráskódú szoftvereket. Ennek céljából alapítványt hozott létre, melyet anyagilag is támogat. A Microsoft szándékai szerint a CodePlex nevű alapítvány olyan fórum, ahol összegyűjtik a legjobb megoldásokat és megosztják a tapasztalatokat a hagyományos szoftvervállalatok és nyílt forráskódú közösségek számára egyaránt. A szervezet ideiglenes el-

nöke *Sam Ramji* lesz, aki a Microsoft platformstratégia igazgatója, de már bejelentette, hogy szeptember 25-től távozik a vállalatból, és egy induló céghez igazol át a Szilícium-völgyben. Ugyanakkor az alapítványnál marad az első száz napban.

Ramji szerint az új alapítvány küldetése, hogy a kereskedelmi szoftvereket fejlesztő vállalatok hangsúlyosabban részt vegyenek nyílt forráskódú projek-

tekben. A szervezet igazgatótanácsában részt vesznek a Microsoft felső vezetői és a nyílt forráskódú közösség elismert képviselői is. A Microsoft egymillió dollárral támogatja az alapítványt. Az új alapítvány létrehozása nem jelenti azt, hogy a Microsoft engedményeket tesz. A vállalat folytatja a megkezdett jogi eljárásokat egyes nyílt forráskódú szoftvereket fejlesztő, és a véleménye szerint MS-szabaddalmakat bitorló vállalatok ellen.

HÍRMOZAIK

Mobilmenedzsment

A Sybase és a Verizon közösen jelentette be a Verizon közeljövőben induló új szolgáltatását, amely a multinacionális vállalatoknak az egész világra kiterjedő eszköztelepítést, mobilmenedzsmentet kínál. A Verizon Managed Mobility Solutions szolgáltatáscsomag segítségével a cégek IT-osztálya biztonságos kommunikációs csatornán keresztül elvégezheti a napi munkához szükséges szoftverek telepítését és frissítését, valamint gondoskodhat a vállalati mobilkészülékek – és a rajtuk tárolt információk – megfelelő biztonságáról.

VMware az Avnetnél

A tavalyi sikeres év után az Avnet magyar leányvállalata, az Avnet Technology Solutions Kft. a 2009-es pénzügyi évben is rekord árbevételért el. A további fejlődés érdekében hivatalos disztribútori megállapodást kötöttek a VMware-rel a desktopról az adatközpontokig és a „cloud computing” megoldásokig. Az új termék bevezetése mellett új viszonteladói hálózatot is épít a cég, a virtualizációs megoldások eladásához újabb partnereket fog bevonni az Avnet a magyar piacon.

Open-érettségi

Az érettségiző diákok már a Novell nyílt forráskódú szoftverkörnyezetét, az openSUSE-t is választhatják az informatikai érettségi feladatok megoldására. Az érettségire optimalizált szoftvercsomagot a Novell magyarországi irodája térítésmentesen bocsátja az iskolák és a vizsgázók rendelkezésére. Mind a közép-, mind az emelt szinten érettségiző diákok számára előnyt jelenthet, ha a zárt forráskódú rendszerek mellett megismerkedhetnek az innovatív nyílt forráskódú megoldásokkal is, amelyek dinamikusan terjednek világszerte a vállalatok és intézmények körében. Az informatikai érettségien a vizsgázóknak szoftverkörnyezettel függetlenül ugyanazokat a feladatokat kell megoldaniuk.

REGISZTRÁLJON!

Ha szeretné hétről hétre

a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljuttatni az Ön cégével kapcsolatos információkat, regisztráljon Ceginfo szolgáltatásunkra oldalunkon!

ceginfo.computerworld.hu

korlátozás beállítását a rendszer védelmében. Ami ezeknél talán még fontosabb, a diszkművelet korlátozására nincs lehetőség, sőt, futási időtől függően sem adhatjuk meg, hogy a rendszer milyen korlátozást léptessen életbe (így például hasznos lenne ha megadhatnánk, hogy legfeljebb 500 milliszekundumig bármilyen lekérdezés futhat, utána viszont az erőforrás maximum 10 százalékkal rendelkezhetne).

Szintén korlátozás, hogy **a futó processzeket nem lehet erőforráscsoportok között átpakolni; ahhoz le kell állítani a processzt, ahog át tudjuk helyezni másik csoportba.** Ez nem feltételül jó megoldás, s reméljük, hogy ezeket a későbbi verziókban javítani fogják.

TÖMÖRÍTÉS

Ugyancsak a meglévő erőforrások gazdaságosabb kihasználását célozza a tömörítési funkció, amely mind a mentések készítésében, mind az aktív adatbázistáblák esetében megjelenik.

Az adatbázistáblák tömörítése abból áll, hogy az ismétlődő adatokat nem menti el újra, csak referenciával hivatkozik rájuk, ha azok már eltárolták (akár az adott sorban, akár az adatbázislapon). Ez a fizikai méretcsökkenés mellett kevesebb olvasási írási műveletet eredményez egyben, így a tipikusan legszűkebb keresztmetszet, a merevlemez-teljesítmény némileg enyhülhet.

E táblatömörítés hatékonysága persze jelentősen függ az adott adatbázis sémájától, hiszen egy jól normalizált adatbázisban 10–20 százaléknak jobb hatásfokot kár remélni, ám egy denormalizált, adattárház-adatbázisban ez akár 50–70 százalékos tömörítést is jelenthet.

Mielőtt belevágunk a tömörítésbe, egy varázsló előre (egészen pontosan) megdönti, hogy ezzel a művelettel mennyi helyet spórolhatunk. Ha eldöntjük, hogy tömörítjük a táblát, akkor sem áll le az adatbázis, a művelet ideje alatt is elérhető a tábla, azon futtathatunk lekérdezéseket, módosításokat.

A táblatömörítéshez kissé hasonló funkció a Sparse Column, ami a NULL értékek „tömörítését” jelenti. Ha adott oszlopainkban sok NULL érték szerepel, akkor a Sparse Column segítségével meggátolhatjuk, hogy ezek a NULL értékek fizikailag lefoglalják a cella méretét (olyannyira nem, hogy a NULL értéket tartalmazó sparse column egyáltalán nem foglal helyet). Olyan esetekben érdemes ezt használni, amikor az objektumunknak több tucat, akár több száz speciális értéke lehet, ám ezeket ritkán töltjük ki.

Nagy hátránya ennek a megoldásnak, hogy nem használható együtt a táblatömörítéssel, bármennyire is kézenfekvő lenne ez.

Az adatbázismentéseket is képes a rendszer tömöríteni, ami már egy nagyon rég várt funkció, hiszen az SQL-mentések indokolatlanul sok helyet foglaltak el eddig. Az új mentés-tömörítés funkció nagy hátránya, hogy csak az Enterprise változatban érhető el. Ez egyben azt is jelenti, hogy ha többféle adatbázisunk van, akkor máshogy kell menteni az egyiket, mint a másikat, ami különösen szerencsétlen megoldás, hiszen felesleges adminisztrációs terhet ró csak az üzemeltetőre. Sokkal valószínűbb ehelyett, hogy tovább használják

a már működő tömörítési megoldásokat, hiszen számos cég árult eddig is kész megoldást erre a problémára.

TITKOSÍTÁS

Az SQL Server korábbi változataiban nem volt szimpatikus, hogy a tárolt adatokat nem volt képes titkosítva tárolni a merevlemezre, jóllehet ez kritikus minden olyan esetben, amikor érzékeny üzleti adatokat tárolunk egy fizikailag közepesen védett helyen. Ilyen eset például egy szerverhosting szolgáltató, ahol elvileg a szerverekhez a hozzáférést biztonsági őr „korlátozza”, ám valójában mindenki látja, hogy kellő magabiztossággal szinte bármilyen szerverhez hozzá lehet jutni fizikailag. Ilyenkor jön jól az SQL 2008 titkosított adattárolási funkciója, mely az online adatokat is titkosítva tárolja, sőt, az erről készülő adatbázismentéseket is automatikusan titkosítva tárolja.

KERESÉS, FÁJLTÁROLÁS

A fájlok (vagyis inkább nagyméretű adatok) tárolásának kérdése mindig probléma az adatbázisokkal kapcsolatban. Ha az adatbázisban tároljuk, a teljesítmény jelentősen romlik ahhoz képest, mintha natív fájlokban tárolódnának az adatok, ám legalább adatbázismentéskor ezeket az adatokat (becsomagolt fájlok) is mentik. Ezt a dilemmát oldja meg az új FileStream funkció, amely a BLOB helyett valódi fájlban, az NTSF partíciókon tárolja az adatokat, így egyfelől nem az adatbázisfájl mérete növekszik, másfelől a mentésekbe automatikusan beágyazódnak a BLOB-adatok is, így nem kell külön gondoskodni a mentésről.

Szintén kellemes újítás, hogy a teljes szöveges keresés (Full Text Search)

adatbázisa teljesen integrálódik adataink adatbázisába, azaz nem külön fájlokban tárolódik el, s így nem kell külön foglalkozni azok mentésével, visszaállításával.

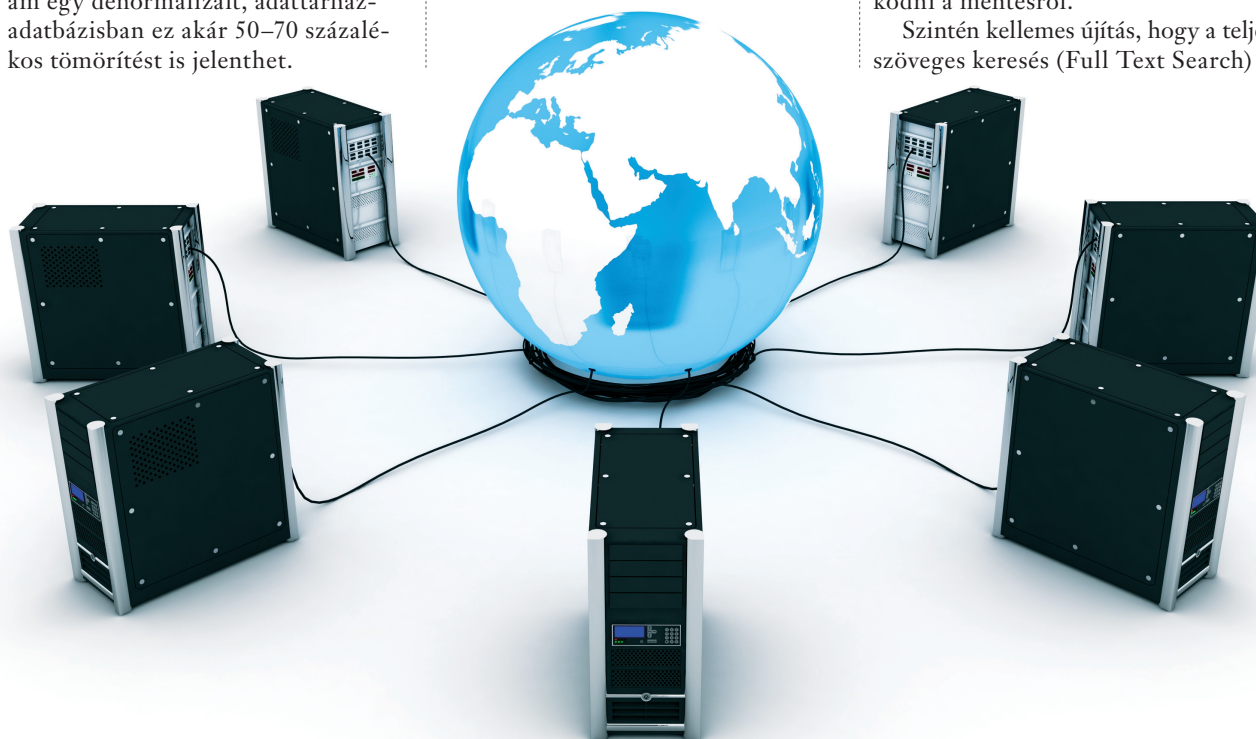
SZABVÁNYHOZ IGAZÍTVA

Az SQL:2006 szabványból is számos elemet átvész az SQL 2008, így például megjelent a GROUPING SETS kifejezés, mely akkor lehet hasznos, ha egy lekérdezésben többféle paramétere alapján szeretnénk csoportosítani, s ezek eredményét (sorait) egy táblázatban akarjuk látni. Eddig is el lehetett ezt végezni, ha a csoportosításokat egyesével elvégezzük, s az eredményt UNION ALL paranccsal fűzzük egybe.

A Table-Valued Parameters (TVPs) kellemes újdonság azoknak, akik a szoftverfejlesztés nagy részét az SQL szerveren képzeletük el eddig is (tárolt eljárások formájában). A TVP olyan paraméter egy eljárásban, ami valójában egy tömb, tehát tetszőleges számú értéket át lehet adni az eljárásnak. Erre egyedi megoldás eddig is volt, hiszen XML szöveget átadhattunk paraméternek, amit az eljárás értékelhetett, ám ez korántsem volt hatékony megoldás. Hiszen ennek fejlesztési igénye magas volt, hiba esetén a hiba detektálása is igen nehézkes volt, s a teljesítménye sem volt ideális.

Akik eddig hiányolták a nagyméretű, .NET alapú adatbázis-objektumok létrehozásának lehetőségét (UDT), azoknak kedvez az új funkció, ami az eddig 8 kilobájtos objektumméretet 2 gigabájtra emelte. Itt jegyeznénk meg, hogy az adatbázist mint alkalmazásplatformot használni nem szerencsés megoldás, hiszen könnyen skálázási és egyéb problémákba ütközhetünk, ha üzleti logikánk ilyen jelentős része az adatbázisban kap helyet.

Ugyancsak teljesítményjavulást eredményezhetnek a szűrt indexek (Filtered index), ezek olyan speciális indexek, amelyeknek saját WHERE szűrőfeltételük van, így nem a tábla összes sorára, hanem adott feltétel szerinti sorokra vonatkoznak csak. Akkor hasznos ez, amikor tudjuk, hogy adott típusú lekérdezések a rekordok csak egy részét érintik, és biztosak vagyunk benne, hogy a többi rekordot nem ebben a lekérdezésben akarjuk elérni. Így például az aktív betegek rekordjait nap mint nap keressük, függetlenül attól, hogy azonos táblában akár több nagyságrenddel több nem aktív beteget is tárolunk, ám azok adatait indexelni már nem akarjuk.

Az adatbázisok szinkronizálása mindig is bonyolult feladat volt, amire ilyen-olyan algoritmus szerint készültek megoldások. Az egyik **triviális megoldás persze az, hogy az összes adatbázis-módosító műveletet tároljuk, s ezeket a szinkronizálendő rendszeren is lefuttatjuk.** Ezzel könnyen és biztosan tarthatunk szinkronban akár csak ritkán csatlakozó, nagy adatbázisokat is. A Change Data Capture (CDC) pontosan ezt a funkciót implementálja, azaz SQL utasítás szintjén gyűjti azokat a módosító utasításokat, amelyek az adatbázison futottak, s ezt a szinkronizáció mellett persze teljesítményhangolásra és hibakeresésre is használhatjuk. Fontos kiemelni, hogy ez nemcsak az adatmódosításokat, hanem a sémamódosításokat is naplózza, így például könnyen áttekinthetjük, hogy a fejlesztés alatt milyen struktúramódosításokat hajtottunk végre.

RIPORTOK, STATISZTIKÁK

Az új SQL Server sokat javult áttekinthetőség szempontjából. A legnagyobb segítség talán az Activity Monitor megjelenése, amivel könnyen át tudjuk tekinteni, hogy szerverünk épp mivel foglalkozik, mire mennyi erőforrást (memóriát, processzort) használ el. Ha kíváncsiak vagyunk a részletekre, akkor a riportokban lehet „fúrni” (drill down), s meg lehet nézni, hogy külön-külön az egyes processzek, futó utasítások milyen arányban használják a rendszert. A lefűrés sajnos nem túl gyors funkció, így egy nagy terheltségű rendszeren, ahol egyszerre több száz (ezer) folyamat fut, igen lassú lebontani egyes folyamatokra a riportot.

Nagyvonalú statisztikát érhetünk el továbbá a frissített felületű SQL Server Management Stúdióban, ahol az egyes szerverekről azonnal láthatjuk, hogy az egyes adatbázisok milyen típusúak, illetve mennyi tárhelyet foglalnak el anélkül, hogy ehhez bármilyen konkrét riportot meg kéne nyitnunk.

Nagy újdonság, hogy a szerverbe épített riportkészítőt is szabadabbá tették, így a külön csomagban letölthető Report Builder 2.0 csomaggal gyakorlatilag bármilyen riportot össze tudunk állítani, amihez eddig Visual Studio kellett. Nagyon kellemes újdonság, hogy az így összerakott riportok megjelenítéséhez már nincs szükség telepített IIS webserverre, az SQL szervert maga is ki tudja szolgálni a riportokat. Ez egyben azt is jelenti, hogy az alapvető pénzügyi/áttekinthető riportokat magán az SQL szerveren is összeállíthatják a dolgozók

anélkül, hogy meg kéne vásárolni bármilyen addicionális licencet, vagy meg kellene tanulniuk bármilyen egyéb fejlesztőeszközt.

SQL-ÚJDONSÁGOK

A Microsoft SQL Server 2008 mellett persze számos versenytárs is piacra dobta saját termékének frissített változatát. Ha megnézzük az újdonságokat, azt tapasztaljuk, hogy valójában mindenki ugyanabba az irányba törekszik: jobb áttekinthetőség, tömörítés, magasabb rendelkezésre állás.

Oracle. A legutolsó Oracle-változat a 11g Release 2, ami szeptember elsején jelent meg. Áttörő változás nincs a 11g-hez képest, amiben már korábban megjelentek az említett népszerű szolgáltatások, ám számos hasznos apróság azért került az új kiadásba. A Desktop és Server Class telepítési beállítással a fejlesztőknek kedveznek, hiszen ha asztali gépre telepítünk, akkor kevesebb speciális szolgáltatást kapunk, amit amúgy sem nagyon használnánk nem szerverkörnyezetekben.

Az Intelligent Data Placement segítségével a rendszer a sűrűn használt adatokat úgy pozicionálhatja a rendszer a merevlemezen (külső trackekre), hogy azok a gyorsabb területekre kerülhessenek.

További újdonság, hogy megjelent egy saját, többplatformos fájlrendszer is, az Oracle Automatic Storage Management Cluster File System (Oracle ACFS), ami főképp az elosztott rendszereken jelent teljesítmény-

és menedzsmentelőnyt. A minél rövidebb ideig tartó leállást segíti az Automatic Restart of Single Instance Databases funkció, amely figyel, hogy az egyes komponensek megfelelően működnek-e, futnak-e, s amennyiben nem, azonnal újraindítja azokat a figyelő.

PostgreSQL. A PostgreSQL igen érdekes rendszer, hiszen bár nyílt forráskódú, s teljesítménye nem is feltétlenül az élmezőnybe sorolja a terméket, nagyon komplex funkciókat valósítanak meg benne. A legutolsó, 8.4.1-es változat szeptember 8-án jelent meg, s gyakorlatilag megegyezik a 8.4.0-s verzióval.

Az újdonságok között szerepel a rekurzív lekérdezések támogatása, az alapértelmezett és változó paraméterek lehetősége az eljárásokhoz. **Érdekes újítás az oszlopszintű biztonsági beállítás lehetősége, azaz konfigurálhatjuk, hogy az egyes csoportok már adatbázis szinten milyen adattípusokhoz férnek hozzá egy objektumon belül (például a személy nevéhez igen, születési dátumához már nem).** A felhasználókat ezzel párhuzamosan már SSL-tanúsítványokkal is lehet azonosítani, nincs szükség az elavult felhasználó-jelszó páros használatára. Szerencsére a statisztikák készítése is jelentősen javult, funkció szintre bontva figyelhetjük a rendszer működését.

MySQL. A legújabb, béta-változat jelenleg az 5.4.1-es június 26-án jelent

meg. A legnagyobb újdonságok között a több processzor támogatása szerepel, amiben a MySQL messze a versenytársak mögött „kullogott” eddig. Emellett tovább javították az amúgy is kiváló teljesítmény InnoDB adattároló modellt, s ezzel mellesleg inkompatibilis lett a korábbi változatokkal (migrációkor erre érdemes figyelni!).

A megfigyelhetőség itt is javult, a futási idejű adatok sokkal bővebb információt szolgáltatnak a rendszer teljesítményéről. Bár a MySQL nem az XML támogatásáról híres, az 5.4-es sorozatban lényegesen javították az XML-támogatáson is, így akinek fontos az ilyen jellegű, laza adatok tárolása, érdemes ránéznie az újdonságokra.

DB2. A legutolsó IBM DB2 adatbázis a 9.7-es változat, amiben a „szokásos” újdonságok jelentek meg, így például itt is van már lehetőség az adatainkat tömöríteni. A DB2 bár amúgy is élenjár az XML támogatásával, a pureXML motort továbbfejlesztették, érdemes átnézni az új lehetőségeket is! A megfigyelési lehetőségek ennél a termékénél is javultak csakúgy, mint a teljesítmény. Így ha hiszünk az ígéreteknek, a 9.7-es gyorsabb, mint elődei. Ami viszont ezekenél is érdekesebb, az az Oracle-támogatás javítása! A DB2 nem titkolt célja, hogy az Oracle-fejlesztőknek már megszokott funkciókat replikálja, így könnyítve a váltást a nagy konkurensztól. Hogy ez végül mennyiben fog érződni a piaci részesedésben, azt egyelőre nehéz megjósolni.

Biztonságban vannak az adatbázisok?

A címben szereplő kérdés megkezdhetetlen minden vállalati informatikai rendszerben, hiszen az adatbázisok biztonsága kulcsfontosságú szerepet kell, hogy betöltsön az IT-infrastruktúrák esetében. Ezt jól alátámasztják azok az egyre sűrűbben napvilágra kerülő biztonsági incidensek, amelyek adatok zréinek vagy éppen millióan jogosulatlan kezébe kerülésével járnak.

Az adatbázisok védelme tervszerűséget és átgondoltságot igényel. Már azelőtt gondolni kell a biztonsági követelményekre és előírásokra, még mielőtt egy adatbázisszerver telepítése megtörténne. Többek között pontosan meg kell határozni, hogy a kiszolgáló fizikailag hol kapjon helyet (például egy jól őrzött szerverteremben), logikailag miként fog kapcsolódni a hálózathoz, és milyen biztonsági megoldások (tűzfal, DMZ, behatolásmegelőző stb.) óvják majd.

A telepítés során mindig törekedni kell arra, hogy az egyre több szolgáltatással kecsegtető adatbázis-kezelő alkalmazásokból csak azok a modulok, összetevők kerüljenek fel a rendszerre, amelyekre ténylegesen szükség van.

Az adatbázisok esetében kritikus fontosságú a frissítések rendszeres ellenőrzése és telepítése, hiszen a sebezhetőségeket könnyörtelenül használják ki a támadók. Csakúgy, mint a konfigurációs hibákat. A Microsoft SQL Server esetében erre jó példa az xp_cmdshell eljárás felesleges engedélyezése, amely adott esetben parancssori hozzáférést biztosíthat az illetéktelen személyek számára.

Legyen szó bármilyen típusú adatbázisszerverről, számos olyan biztonsági intézkedést kell tenni, amelyek hozzájárulnak a tárolt adatok megóvásához. Ezek közé tartozik a hozzáfé-

rés- és jogosultságkezelés, a titkosítás, a naplózás, a logmenedzsment, valamint az előírásoknak való megfelelés biztosítása is. Különös figyelmet kell fordítani az „sa” login, illetve az egyéb adminisztrátori, valamint felhasználói fiókokra, amelyeket mindig csak a legszükségesebb jogosultságokkal célszerű felruházni.

Nagy jelentősége van a biztonsági mentések készítésének. Ezeket előre meghatározott módon, rendszeresen célszerű elvégezni, és a visszaállítási folyamatok tesztelésével meggyőződni arról, hogy egy esetleges hiba esetén miként és milyen gyorsan lehet a helyreállítást elvégezni. A biztonsági mentések esetében is fontos az adattitkosítás alkalmazása, hiszen számtalan incidens következett már be azért, mert a mentésre szolgáló adathordozóknak lába kelt.

Kristóf Csaba

PC WORLD
KONFERENCIA

GREEN IT 2009

KONFERENCIA ÉS TERMÉKBEMUTATÓ

2009. szeptember 30.

Europa Hotels & Congress Center 1021 Budapest, Pálos u. 2.

Fő téma: Pénzt hozhat a zöld-gondolkodás. Környezetkímélő vállalati megoldások, takarékoság és környezetvédelem.

A konferencián a terület elismert előadói a következő témákat dolgozzák fel

- Energiatakarékos stratégia kialakításának fontossága az IT-ben
- Költségcsökkentés a válságban
- IT-outsourcing
- Zöld-iroda, facility menedzsment
- Energiatakarékos szerverek
- Szerverhosting, virtuális szerverek
- „Zöld” informatikai termékek
- Leselejtezett hardverek kezelése
- Adathulladék kérdésköre
- „Zöld” hálózatok
- Pályázatok és források

Az első 60 regisztrált hallgató egy **Siemens GIGASET C590 ECO DECT** technológiával felszerelt, energia-hatékony telefont kap ajándékba!

Gold partnerek

SIEMENS Gigaset SHARP

Silver partner

Szakmai partnerek

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség | Hulladék Munkaszövetség | Jövő Nemzedékek Ombudsmani hivatala

<http://pcworld.hu/konferencia>

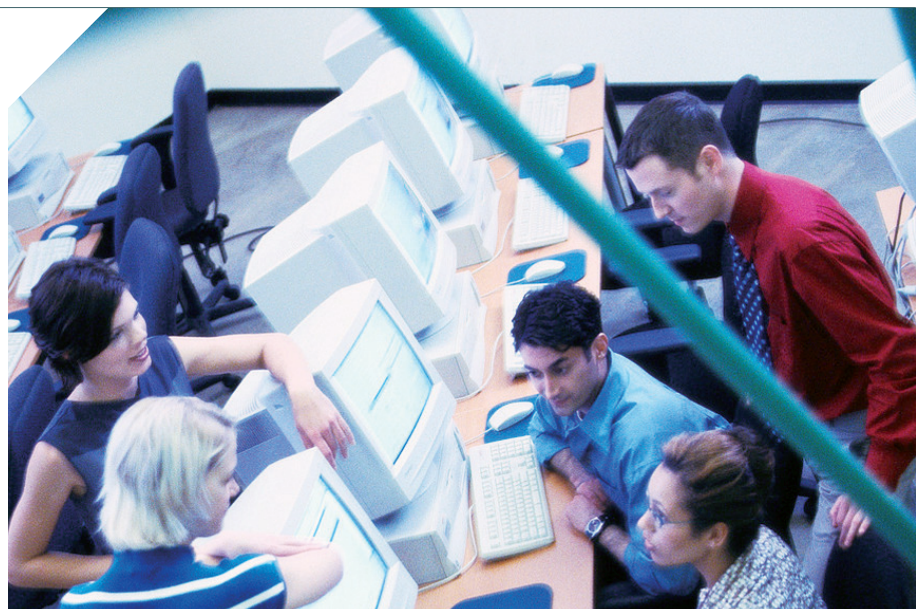
PC WORLD TANFOLYAMKERESŐ

IT-TANFOLYAMOK
ÉS KÉPZÉSEK
GYŰJTŐHELYE
EGY OLDALON!

PCWORLD.HU/TANFOLYAMKERESO

Botladozó TITAN

Újabb szakaszba léphetne a hazai versenyképesség fejlesztését célzó, a válságkezelő intézkedések részét képező informatikai felnőttképzési program, a TITAN, ha a kormányzat is teljesítené vállalásait - hozta nyilvánosságra a programot kezdeményező informatikai vállalatokat és más szervezeteket tömörítő MEFIT Alapítvány. [Írta: Kis Endre]

A sürgető felhívásnak további aktualitást ad, hogy a TITAN (tréning-keretprogram az információs társadalom alkalmazkodóképességének növelésére) előkészítésével eltelt több mint másfél év alatt a Magyar EU Fejlesztési Igazgatótanács Alapítványhoz (MEFIT-hez) a nyílt forráskódú közösség szereplői, továbbá oktatási intézmények és civil szervezetek is csatlakoztak, amelyek szakmai hozzájárulásukon felül évi 2,2 milliárd értékű felajánlással segítenék a program mielőbbi megvalósulását.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által a közelmúltban publikált, 12 milliárd forintos munkaerő-piaci képzési program keretében jövőre elkezdődhetnek a munkavállalói digitális írástudást és felhasználói ismereteket fejlesztő TITAN-képzések, amelyek sürgősségét, szükségességét és szakmai megalapozottságát a válság által generált munkaerő-piaci helyzet is aláhúzza. **Az infokommunikációs szakma komoly várakozásokkal tekint a kormányzat válságkezelést célzó intézkedéseire, ezeken belül a képzést érintő lépések elé, amelyek felgyorsíthatják nemzetközi téren is a piac- és versenyképes szakemberek továbbképzését Magyarországon.**

HIÁNYZÓ LÉPÉSEK

Ahhoz azonban, hogy a magyar gazdaság helyzete által indokolt módon végre elkezdődhessen a TITAN program megvalósításának operatív szakasza, még sok a tennivaló. A kormány régóta várt megerősítéseit követően a sikeres megvalósítást lehetővé tevő szakmai együttműködés

formáit is ki kell dolgozni, és a piacképes megoldások széles körű elérhetőségét garantáló intézkedéseket kell meghozni.

– A TITAN program sikeres megvalósítása érdekében az informatikai iparág részéről számos olyan vállalat fogott össze, amely a piacon egyébként versenyben áll egymással – mondta *Drajkó László*, a MEFIT Alapítvány kuratóriumának elnöke, a Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatója. – Bár a szakmai tervezés folyamata beindult, továbbra is pontosításra vár a TITAN-konstrukciók forrásbiztosítása és végrehajtásuk módja. Az időközben kibontakozó gazdasági válság még sürgetőbbé tette azon kormányzati lépéseket, amelyek informatikai képzés útján segítenék a munkahelyek megtartását és a recesszió múltán a növekedés alapjául szolgálhatnak. Mindehhez a MEFIT és a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány partnerszervezeteivel együtt minden szakmai segítséget kész megadni a kormányzati szervezeteknek – hangzott el a MEFIT sajtótájékoztatóján.

ÉLENJÁRÓBÓL SEREGHATÓ

Magyarországon ma minden tekintetben hiánycikk az informatikai tudás, ami a kihasználatlan lehetőségeken túl több ezer betöltetlen álláson is lemérhető. **De nem csupán IT-szakemberekből van kevés, minden szakmára általánosan jellemző, hogy az alkalmazottak körében alacsony a készség szintű, aktuális számítástechnikai tudás, és ez valamennyi iparágban gátolja a felzárkózást.** A kis- és középvállalati szektor döntéshozói, cégtulajdonosai például elenyésző mértékben költenek informatikai képzésre (az

árbevétel mindössze 0,5 százalékát, az összes bérköltség 3,1 százalékát), ami biztos lemaradáshoz vezet.

A helyzet orvoslását még 2007 októberében kezdeményezte a hazai IT-iparág néhány jelentős szereplője – közöttük a Microsoft, a HP, az

Intel és a Cisco –, a MEFIT Alapítvány keretében kidolgozva a TITAN informatikai felnőttképzési programot. Ez az általános, munkavállalói számítástechnikai készségek fejlesztését, a kkv-szektor döntéshozóinak IT-képzését, valamint több, a mun-

A Kormánybizottsági Iroda válasza

A MEFIT sajtótájékoztatóján a kormányzati szereplőkből álló TITAN Koordinációs Bizottság a meghívás ellenére nem képviseltette magát. Kérdéseinket ezért a Kormánybizottsági Irodához intéztük, amelyről a következő választ kaptuk: „A TITAN Koordinációs Bizottság kidolgozta azt a szakmai szempontrendszert, amely megalapozta a TITAN program európai uniós támogatási rendszerbe való illesztését. A versenyszféra az eddigi egyeztetések során kedvezmények formájában tett felajánlásokat (tehát nem pénzübeli támogatásról van szó), ezeket folyamatosan építi be a programba. A MEFIT részéről sem 2 milliárd forint, hanem a MEFIT által felajánlott képzési tartalom vonható be a programba ebben az értékben. Ennek formáját, tartalmát, illetve a licenclést a MEFIT még nem határozta meg. Ugyanakkor a MEFIT részéről érkező eddigi felajánlások (képzési tartalom) nem feleltek meg a hazai és uniós szabályozás elvárásainak, például a felnőttképzési törvény előírásainak vagy a versenyszféra elvárásainak. A TITAN programban a MEFIT által vállalt feladat az általános célkitűzés,

a konkrét képzési tartalom és kimeneti követelményrendszer meghatározása. A TITAN program egyik eleme (Digit-ALL) esetében idén májusban már meghatározták a képzési kimeneti követelményeket, de – a hazai és uniós szabályozás elvárásainak megfelelő – képzési tartalmat még a Digit-ALL esetében sem adták át. A Digit-ALL célkitűzéseit is magában foglaló Tudás Esély Programot (TAMOP 2.1.2.) önmagában 12 milliárd forint keretösszeggel szeptember elején hirdették meg, így a kormány azon a területen, ahol az érdemi együttműködés megvalósulhatott, eleget tett vállalásainak. A további területeken (Digit, Proteus) a kormány továbbra is várja a MEFIT érdemi egyeztetésre alkalmas szakmai kimeneti követelményrendszerét. A TITAN program – az európai uniós támogatások által szabott feltételek, szabályok és a piaci szereplők elvárásai közti szigorú egyensúly és összhang megteremtése mellett – várhatóan 2010-ben indul.” A Kormánybizottsági Iroda választát teljes terjedelmében weboldalunkon (computerworld.hu) olvashatják.

kaerőpiac elvárásainak jobban megfelelő tudással rendelkező informatikai szakember megjelenését célozza.

VERSENYSEMLEGES ÖSSZEFOGÁS

Egy évvel a TITAN szándéknyilatkozat kormányzati és ötpárti aláírását követően, a MEFIT Alapítvány a versenysemlegeség irányába is jelentős lépést tett. A multinacionális cégek mellett a nyílt forráskódú megoldásokat kínáló vállalatokat – például az ULX-et és az OPEN SKM Agencyt is – a kezdeményezés mellé állította.

– A TITAN program körül kialakult páratlan iparági összefogás is tükrözi, hogy a nyílt forráskódú megoldások szállítói a többi piaci szereplő egyenrangú partnereként jelenhetnek meg – mondta *Szentiványi Gábor*, a Red Hat magyarországi képviselőjét ellátó ULX Kft. ügyvezető igazgatója. – A nyílt forráskódú megoldások egyik legismertebb előnye, hogy segítségükkel a vállalatok jelentős mértékben csökkenthetik költségeiket. Sokszor felvetődik azonban, hogy a szakemberek átképzése újabb költségtényezőt jelent számukra. A TITAN felnőttképzési programjai keretében lehetőség nyílna arra, hogy a vállalati szintű nyílt forráskódú megoldások bevezetése és alkalmazása terén minél több informatikai szakember szerezzon mélyebb ismereteket.

A TITAN programot a hazai IT-iparág vállalatai a hozzáadott szaktudáson és minőségbizosításon felül évi 2,2 milliárd forint értékű hozzájárulással – jelentős kedvezménycsomagokkal, tananyaglicenccel elengedésével, vizsgadíj-kedvezményekkel – segítik. Az állam – a válságkezelési csomag részeként – a program egyes elemeinek finanszírozására mintegy 11 milliárd forintot rendelt hozzá EU-forrásokból, míg a MEFIT és az MVA a szakmai háttér munkában és a különböző célcsoportok elérésében vállaltak jelentős szerepet.

Ez a Multi Stakeholder Partnership (MSP) együttműködési modell, amelynek nagy jövőt jósolnak, azonos cél elérése érdekében egyesíti a társadalom valamennyi érintett szereplőjének tudását és erőforrásait. Nemzetközi tapasztalatok alapján az MSP-együttműködések keretében elköltött kormányzati források jobb felhasználásra találnak, ezért az Európai Unió is kiemelten támogatja az ilyen típusú összefogással megvalósuló projekteket. A TITAN program másfél évvel ezelőtti bejelentésekor számos európai országban hasonló együttműködések és programok elindítását ihlette – félt, hogy ezek gyorsabban célt érhetnek, mint az ötletadó magyar koncepció.

Átalakulóban a szerződéses félvezetőgyártás

Az AMD-ből kiszervezett félvezetőgyártó Globalfoundries egyesül a világ harmadik legnagyobb félvezetőgyártójával, a szingapúri Chartered Semiconductor Manufacturinggel. A fúzió alaposan átrendezi a szerződéses félvezetőgyártás piacát, amely egyre nagyobb szerepet kap a jövőben, mivel a gyártók mind nehezebben képesek finanszírozni az újabb gyártástechnológiákra való átállással járó óriási költségeket. [Írta: Samu József]

Tavaly októberben nagy szenzáció volt a félvezetőgyártásban, hogy az abu dhabi illetőségű Advanced Technology Investment Company (ATIC) befektetési csoport bejelentette a később Globalfoundries névre keresztelt, amerikai székhelyű csúcstechnológiás félvezetők gyártására szakosodott cég létrehozását. A lépés nem volt más, mint az AMD chipgyártásának kiszervezése. **A cég idén július végén megkezdte amerikai gyárának építését, a napokban pedig bejelentette, hogy 1,8 milliárd dollárt fizet készpénzben a szingapúri illetőségű Chartered Semiconductor Manufacturingért.** Mivel a Chartered hitelállományát is átvállalják, az üzlet teljes volumene 3,9 milliárd dollár.

TÖBB LEGYET EGY CSAPÁSRA

A világ harmadik legnagyobb szerződéses gyártójának felvásárlásával a Globalfoundries több gólt is rüg egyszerre. Egyfelől így már elegendő gyártókapacitása, 22 éves tapasztalata és megfelelően modern gyártástechnológiája van ahhoz, hogy direkt konkurenciája legyen a szerződéses félvezető-gyártási piacon a második és első helyen álló tajvani United Microelectronics Corporationnek (UMC) és a Taiwan Semiconductor Manufacturing Company-nak (TSMC). A Chartered ugyanannak az IBM vezette technológiai szövetségnek a tagja, amelynek az Infineon, a Samsung, az Agere Systems és maga az AMD is. Mi több, 2006 óta a Chartered végez szerződéses gyártást az AMD-nek.

Az együttműködés az AMD-nél akkor az aktuális csúcstechnológiának számító, 65 nanométeres technológiájú gyártással kezdődött meg. Így a Chartered technológiájának integrálása nem okozhat gondot a cég számára, hiszen ugyanazokat a gyártási eljárásokat használja mindkét cég. **A Chartered bekebelezése révén a Globalfoundries ügyfélkörét is bővíti. Az eddig az AMD-t és STMicroelectronicsot kiszolgáló cég ezzel a lépéssel a Broadcomot és a Qualcommot is ügyfelei közé sorolhatja.**

ÁTRENDEZŐDŐ PIAC

A Globalfoundries és a Chartered fúziója alaposan átrendezi a szerződéses félvezető-

gyártás piacát. Az iparágban idáig a tajvani cégek domináltak, de azzal, hogy a jelenleg a németországi Drezdában működő gyárával, illetve az Egyesült Államokban építés alatt álló, működését 2012-ben megkezdő üzemeivel a Globalfoundries bekebelezi a harmadik legnagyobb gyártót, melynek Szingapúrban vannak gyárai – átrendeződik az iparág földrajza is. Egyre több gyártó választja azt az irányt, hogy félvezetőinek gyártását külső előállítóra bízza, mert egyszerűen nem képesek finanszírozni a gyárak folyamatos fejlesztésével, az újabb és újabb gyártástechnológiákra átállítással járó bődületes költségeket.

Piaci elemzők arra figyelmeztettek, hogy **a gyártók kénytelenek lesznek megtalálni a módját, hogy egy adott gyártástechnológiát a jelenleginél tovább használjanak, különben nem tudják előteremteni a fejlesztés költségeit.** *Eli Harari*, a SanDisk alapítója és vezérigazgatója a közelmúltban egyenesen azt prognosztizálta, hogyha a jövőben is olyan mértékben zuhanak a flash memóriák árai, mint ahogy az az iparág történetében eddig történt, ak-

kor hamarosan nem éri meg beruházni a gyártásukba.

Az üzlet lezárása a negyedik negyedévre várható. A Globalfoundries jelenlegi vezérigazgatója, Doug Grose megtartja ezt a pozíciót a Chartereddel erősített cég élén.

Song-Hwee Chia, a Chartered jelenlegi vezérigazgatója pedig a működésért felelős vezető szerepét veszi át, és a két cég integrálása is az ő feladata lesz.

A CHARTERED NEM MOSTANÁBAN KEZDETT ÚJ TULAJDONOST KERESNI

Még tavaly november elején reppent fel a hír, hogy a Chartered első embere Tajvanra látogatott, ami mögött akkor azt sejtették, hogy a cég az UMC-vel folytat tárgyalásokat a fúzióról. Ez valószínűleg így is lehetett, hiszen az UMC első embere, *Shib-Wei Sun* úgy nyilatkozott, hogy a gazdasági válság következtében az UMC üdvözlözné a fúziókat. Még korábban, 2008 októberében a Reuters arról adott hírt, hogy a TSMC állítólagos fúziós tárgyalásokat folytat a Chartereddel, de a TSMC elnök-vezérigazgatója, *Rick Tsai* cáfolta ezeket az értesítéseket.

Felmondási hullám az Intelnél

A New York Times és a Wall Street Journal arról számolt be, hogy az Intelnél 1979 óta dolgozó *Patrick Gelsinger*, a jelenlegi senior alelnöki és a Digital Enterprise Group tevékenységért felelős vezérigazgató hamarosan távozik. Tevékenységi területe különben a cég bevételének felét generáló, legnagyobb csoport az Intelnél, hisz gyakorlatilag minden chipgyártással kapcsolatos aktivitás ő hozzá tartozik. A szakember a hálózati adattárolási óriás EMC-nél folytatja tovább karrierjét, ahol a tárolási eszközökkel kapcsolatos tevékenységért és bizonyos szoftveres üzletágakért felel majd. *Patrick Gelsinger* 1979-ben csatlakozott a céghez, mint az Intel Labs vezetője. Ez a csoport számos kutatást fogott át, de *Gelsinger* feladatai közé tartozott a Corporate Technology Group és az Intel Research vezetése is. Ő volt a cég első műszaki igazgatója

(CTO). Ez előtt vezérigazgatóként felelős volt a Pentium Pro, az IntelDX2 és az Intel 486 mikroprocesszor-családok kifejlesztéséért. Az említett források szerint *Gelsinger* lépését a cég vezetőségének átszervezése váltotta ki. A „vezéresere” részleteiről egyelőre semmit sem lehet tudni, a hivatalos bejelentést valószínűleg csak az Intel Fejlesztői Fórumon teszik majd meg. A *New York Times* jelentése szerint *P. Gelsinger* távozása csak a kezdet, és számos vezető pozíciót betöltő Intel-tisztviselő távozhat a közeljövőben. A közelmúltban már be is jelentették, hogy *Bruce Sewell*, az Intel vezető jogásza is elmegy, hogy hasonló pozíciókat foglaljon el az Apple-nél. *Sewell* akkor távozik a cégtől, amikor az Intel éppen számos jogi harcot vív. Egyes iparági elemzők kapcsolatot vélnek felfedezni a jogász távozása és az Intelre kimért, rekordösszegű büntetés között.

Új nyomtatási szolgáltatási divíziót hozott létre a HP

A Palo Altóban és Berlinben párhuzamosan megrendezett múlt heti eseményen a HP nyomtatási divíziója egy sor újdonságot jelentett be, ezek közül is kiemelkedik egy új üzletág létrehozatala, amely a menedzselte nyomtatási szolgáltatásokra fókuszál. [Írta: Mozsik Tibor]

A menedzselte nagyvállalati megoldások – Managed Enterprise Solutions – üzletág célja, hogy a vállalatok egyesíteni tudják a különböző nyomtatásra és képalakításra használt hardverek – másolóik, nyomtatóik, szkennerek, illetve multifunkciós eszközök (MFP) – üzemeltetését, amivel jelentős megtakarítást érhetnek el nyomtatási költségeik terén. Az egység mellett olyan szolgáltatásokat és szoftvereket is kínál, amelyek segítségével a beszkenelt vagy a nyomtatott dokumentumok a munkafolyamat-kezelő rendszerekhez illeszthetők, s ezzel a dokumentumkezelést tehetik egyszerűbbé – hangsúlyozta *Vyomesh Joshi*, a Hewlett-Packard képalakítási és nyomtatási (IPG) divíziójának vezetője.

MINDENT EGY SZÁLLÍTÓTÓL?

Vyomesh Joshi szerint a vállalati ügyfelek kétharmada egy szállítótól szeretné beszerezni a menedzselte nyomtatási szolgáltatásokat, azonban **ma általában több szolgáltatóval állnak kapcsolatban, mivel eddig nem volt olyan szállító a piacon, amely teljes nyomtató- és MFP-portfóliót tudna kínálni.** Ebből a szempontból igencsak fontos a bejelentés, miszerint ezentúl a Canon és a HP közösen vezetik be és forgalmazzák a Canon vezető többfunkciós eszközeit és a HP nagyvállalati nyomtatási-

képalakítási megoldásait ötvöző, új többfunkciós irodai rendszereket.

A közlemény szerint a nagyvállalatok így az ágazat legkomplettebb kínálatához férhetnek hozzá, amely a Canon többfunkciós irodai rendszereire, a HP LaserJet és többfunkciós nyomtatóira, a HP Web Jetadmin felügyeleti megoldásokra, valamint a HP IT-integrációs és ügyviteli képességeire épül. Az együttműködés lefedi a két vállalat jelenlegi és jövőbeli termékválasztékát, így az ügyfelek a teljes irodai nyomtatási infrastruktúra gépparkját egymással kompatibilis gépekből építhetik ki. A HP mostantól Európára is kiterjeszti a visszafizetési garanciát: **amennyiben az előzetes felmérésben vállalt megtakarítást nem sikerül elérni a vállalatnál a menedzselte szolgáltatás bevezetését követő egy évben, úgy a különbözetet kifizetik az ügyfeleknek.** Ezzel az ajánlattal a HP a 18,7 milliárd dollár értékű menedzselte nyomtatási szolgáltatási piacot veszi célba, amely még a mai nehéz gazdasági környezetben is átlagosan évi 4 százalékos ütemben nő. A program amerikai bevezetése óta 100 nagyvállalati ügyfél lépett be a programba – mondta Vyomesh Joshi.

ÚJ IPARÁGI MEGOLDÁSOK

A HP számos új szoftvermegoldást is bejelentett a rendezvényen, így a HP

Exstream dokumentumkezelő alkalmazásának több mint 250 fejlesztést tartalmazó 7.0 verzióját. A dokumentumautomatizációs technológia jelentősen mérsékli a dokumentumok elkészítésének idejét és költségét, és több csatornán keresztül is támogatja a testre szabott ügyfél-kommunikációt – derül ki a HP köz-

„Óriási növekedési potenciál van a nyomtatásban...”

Bill DeLacy
HP IPG

leményéből. Az európai régióban emellett kilenc új vertikális megoldást is kínálnak, amelyek többek között az autóhitel-ügyintézésben, a bírósági eljárásokban vagy a kommunikációs és médiaiparban teszik egyszerűbbé a formanyomtatványok kitöltését és kezelését.

Bár a HP eddig inkább a hardverekre és a kellékanyagokra koncentrált, a nyomtatáshoz és képalakításhoz kapcsolódó szoftverek és szolgáltatások egyre nagyobb lehetőséget kínálnak. **A nyomtatási világpiac éves forgalmát 121 milliárd dollárra becsülik, ebből a hardver- és kellékanyagpiac 64 milliárd dollár, míg a szoftver és szolgáltatások 57 milliárd dollárt tesznek ki.** *Bill DeLacy*, a HP IPG európai, közel-keleti és afrikai régiójának vezetője szerint a digitális tartalmak gyors bővülésének köszönhetően óriási növekedési potenciál van a nyomtatási piacon.

Ezzel párhuzamosan a nyomtatás egyre több iparágban fontos stratégiai területté válik, mivel egyes területeken óriási összegeket emésztnek fel a nyomtatással kapcsolatos kiadások. DeLacy szerint a reklámpiaci szereplők például éves forgalmuk 15 százalé-

kát költik el a nyomtatással és képalakítással összefüggő feladatokra, ugyanez az arány a jogi területeken 13,7 százalék, az informatikai területeken 10,2 százalék, az egészségügyben pedig átlagosan 8,6 százalékot tesz ki. A vállalatok 90 százaléka ráadásul nem követi a költségeket, pedig a hardverelemek csak az összes költség 10 százalékát teszik ki, a környezetet menedzselésére további 15 százalék megy el, míg a nyomtatással kapcsolatos munkafolyamatok kezelése az összes költség 75 százalékát viheti el.

17 EZER CÉLPONT

A világ globális nagyvállalatai több mint 172 milliárd dollárt fordítanak az idén csak a nyomtatásra, az információkezeléssel kapcsolatos költségek tehát csillagászati összegre fognak rúgni. Az informatikai igazgatók joggal dühösek amiatt, hogy amíg ők általában a teljes vállalati forgalom 2-3 százalékát kitevő összeg felett rendelkeznek, addig az IT-vel legtöbb helyen nem integrált nyomtatásra ennél lényegesen nagyobb összeg megy el, miközben a kinyomtatott dokumentumok 35 százaléka a szemétként végzi. **A nagyvállalatok célja tehát az, hogy a nyomtatással kapcsolatos költségeiket jelentősen csökkentsék, s ebben a menedzselte szolgáltatások jelenthetik számukra a megoldást** – hangsúlyozta Bill DeLacy.

Arnold Marty, a HP menedzselte nagyvállalati megoldások üzletág európai értékesítési vezetője kérdésünkre elmondta: az európai, közel-keleti és afrikai régióban összesen 800 munkatársat foglalkoztató részleg az induláskor nagyjából ezer ügyfelet szolgál ki, míg világszerte jelenleg 2300 nagyvállalat fizetett elő a HP menedzselte nyomtatási szolgáltatásaira. **Az üzletág összesen 17 ezer – név szerint azonosított – európai nagyvállalati és kormányzati ügyfélre kíván fókuszálni a jövőben.** A középvállalati üzlet továbbfejlesztésében pedig értékesítési partnereire akar támaszkodni. A középvállalati program adja a partnereknek az ehhez szükséges infrastruktúrát, amelynek keretében a HP garantálja az eszközöket a partner üzletszerzési tevékenységének támogatásához, valamint a tranzakciós vagy szerződéses ügyletek minősítéséhez, kidolgozásához és lezárásához.

Vezető szegmensben

A **Gartner** a közelmúltban tette közzé a menedzselte nyomtatási szolgáltatási piacra vonatkozó Mágikus Négyzet elemzését, amely szerint mindössze két szolgáltató, a HP és a Xerox található a vezető szegmensben, amelyet a „vízió teljessége”, illetve a „megvalósítás képessége” alapján állítanak össze. A jelentés szerint a vezető szegmensben található cégek a menedzselte nyomtatási szolgáltatásokat széles ügyfélkör számára kínálják, szerzte a világon. A jelentés szerint a vezető cégek a menedzselte nyomtatási szolgáltatások teljes körét kínálják, további értéknövelt szolgáltatásokkal kiegészítve. A Gartner szerint a menedzselte nyomtatási szolgáltatások iránti igényt a költségszökkentési nyomás hajtja, ezért arra lehet számítani, hogy ez a piaci szegmens továbbra

is növekedni fog a recesszió közepete is, mivel a szolgáltatás igénybevételel a cégek jelentősen csökkenthetik a nyomtatásra, illetve másolásra fordított költségeiket a konszolidáció révén. Ugyanakkor, bár a vállalatok csökkenteni akarják költségeiket, nem hajlandók nagy kockázatot vállalni a váltással. A Gartner szerint valamennyi szolgáltató hajlandó arra, hogy garanciát vállaljon a következőre: a költségek nem fognak emelkedni. Az elemzés kiemeli a HP által kínált visszafizetési garanciát, amely révén előre garantálják a költségszökkentés mértékét. Nem sokkal korábban jelent meg a Photizo Group piaci elemzése, amely szerint a menedzselte nyomtatási szolgáltatások piacát 2008-ban a HP vezette 34 százalékos részesedéssel.

BÉTA-TESTSZT

A Microsoft új fejlesztőeszköze fél éven belül megjelenik, így már most érdemes azzal foglalkozni, hogy maga a termék és az azzal megjelenő új, 4.0-s .NET platform miben ad újat a fejlesztőknek. [Írta: Horváth Ádám]

A szoftverfejlesztés és a processzor-gyártás nagyon sokáig kéz a kézben haladtak, ám egyszer csak megállt a gigahertzek bámulatos növekedése, és a chipgyártók irányt váltottak: a cél az egyre több magot tartalmazó processzor, ám magonként nem extrém magas frekvenciával.

Itt a szoftverfejlesztők kicsit elveszítették a fonalat, hiszen a korábbi szabály, miszerint ha lassú a szoftver, új processzorral gyorsabb lesz, egyszerre megváltozott: sok szoftver szinte semmit sem profitál a többmagos rendszereken, így alapjaiban kell átgondolni a szoftver működését és architektúráját ahhoz, hogy a több magra szétszórt teljesítményt valóban ki lehessen aknázni. Ezzel viszont az a gond, hogy bonyolult! Olyan problémák jönnek elő, amelyekkel az egyszálú szoftverfutás közben sosem kellett foglalkozni. Nem kellett a szálakat szinkronizálni, nem kellett tartani az objektumok párhuzamos írásától és így tovább. Márpedig ha ez a témakör bonyolult, **a fejlesztők nem használják ki a többmagos processzort, végeredményben azt mondják a felhasználóknak, hogy lassú a szoftver!**

Az új Visual Studio 2010 és a .NET 4.0 platform egyik legnagyobb újítása, hogy elérhetővé teszi a közepesen felkészült fejlesztők számára is a párhuzamosan futó kódok megírását anélkül, hogy pontosan tudni kellene, mi történik a háttérben.

PÁRHUZAMOS KÓDOK

A korábbi processz/IPC és szálalapú megközelítést váltja az a „feladat” (System.Threading.Tasks.Task) modell, amit leginkább egy ügyesen összecsomagolt szálindító és szinkronizáló lehet feladni. Itt persze nem az indításon, hanem a többszálú működés egyik legnehezebb kérdése a szálak közötti kommunikáció és adatintegritás. Az új modell mellett a Visual Studio felületén is fejlesztettek, így nagyon látványosan áttekinthetjük,

hogy az egyes szálak (illetve feladatok) honnan indultak, épp hol tartanak, azokra külön-külön rá tudunk nézni.

SZÉP ÚJ FELÜLET

Az egész forráskódszerkesztő felületet újraírták, és WPF- (Windows Presentation Foundation) alapokra helyezték, így lényegesen szebb és egyben lassabb is lett. Ez utóbbit persze helyileg csak többletmemóriaigényként érzékeljük, távoli vagy virtuális használat esetén viszont valódi lassulást lehet tapasztalni.

Az új felületen nagyon sok hasznos funkció is helyet kapott, így végre megjelent a gyorskeresés, amelyet a CTRL+”” gomb lenyomásával hozhatunk elő. A Java fejlesztőeszközökben ez már nagyon régóta jelen volt, és igazából indokolatlan, hogy ez korábban miért nem került bele a Microsoft fejlesztőeszközébe. A gyorskereső az összes osztály és függvény neve között keres, így több száz vagy akár ezer forrásfájlból álló projektben is pillanatok alatt megkereshetjük azt, amit szeretnénk.

Szintén a nagyobb projekteket, a több fejlesztő együtműködését segítő a kód-előnézet (Code Definition Window), ami a szerkesztett forráskódunk alatt jelenik meg, és belekukkant abba a forráskódba,

amelyre az éppen aktuálisan szerkesztett sor vonatkozik. Ha például ráállunk egy függvényre, az előnézetben már látjuk is az implementációt, így pillanatok alatt megvizsgálhatjuk, hogy például a bemenő paraméterekre milyen feltételek vonatkoznak.

A még nagyobb forráskódok áttekinthetőségét segíti a híváshierarchia (Call Hierarchy) megjelenítése, mely kilistázza, hogy az aktuális függvénybe kik hívnak bele, és ez a függvény milyen további függvényekre támaszkodik. **Ezzel sokkal hamarabb megérthetjük a rendszer működését, mintha csak a forráskód-sorokat pásztáznánk szemünkkel.**

TDD – TESZTALAPÚ FEJLESZTÉS

A tesztalapú fejlesztést (TDD – Test Driven Development) a Microsoft már évek óta magasztalja, de mit sem ér az irányelv, ha nincs megtámogatva a fejlesztőeszközökben. A TDD alapfogalma, hogy a fejlesztő az aktuális kód írása közben már tudja, milyen kapcsolódó fejlesztésre, interfészre lesz szüksége, de azt ott és akkor nem akarja azonnal implementálni. A kódot tehát úgy írja meg, mintha a másik oldal (osztályok, függvények, változók) már készen lenne, így nem zökken ki a fejlesztésből. Ha kész, a Visual Studio

2010 egy-két kattintással generálja azokat a kapcsolódó üres vázákat, amelyekre hivatkozott a fejlesztő, s már csak ki kell tölteni őket. A fejlesztés így két ok miatt gyorsul: nem kell kézzel, mechanikusan elkészíteni számos deklarációt, illetve biztos lehet benne, hogy az készülő el, amire szüksége lesz (hiszen az ezt használó kó-

dot előbb írja meg, mint magát az implementációt).

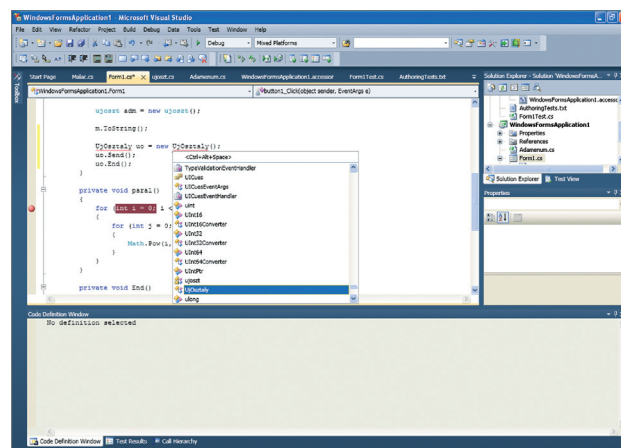
A VS 2008-ban a rendszer még csak függvényeket tudott így automatikusan készíteni, ez bővült most osztályokkal, felsorolásokkal (enum) és változókkal (property).

Az Intellisense-et is továbbfejlesztették, hogy ne akarja folyamatosan kiegészíteni valami mással a még nem létező neveinket. Így be tudjuk kapcsolni, hogy csináljon úgy, mintha azok az implementációk már tényleg ott lennének, ily módon a következő sorokban már mint tényleges implementációt lehet használni (persze fordítási hibát ad, amíg nem generáljuk a még hiányzó részeket, de legalább nem lesz csupa piros a kódunk, amíg fejlesztünk).

HIBAKERESÉS

A hibakeresés a szoftverfejlesztés egyik legkellemetlenebb része, különösen akkor, amikor valamilyen nehezen előállítható, nehezen magyarázható hibát kell megoldani. Erre a problémakörre két új funkciót ad az új Visual Studio. Az egyik a hibakeresési jegyzetek, amelyeket rögzíthetünk a képernyőn, és folyamatosan, hibakeresési-futási időben értékeli a megadott kifejezést. Pont olyan ez, mint az eddig is használt figyelő (Watch), de a képernyő egy fix pontjára rögzíthetjük. **Különösen hasznos ez globálisan elérhető értékek vizsgálatára, mint például az aktuális felhasználónév, beviszarlókosár tartalma...** Fontos, hogy ha a rendszer úgy értékeli, hogy az adott jegyzet értékelése mellékhatásokkal járna, akkor nem mutatja meg annak értékét (a függvényhívások jellemzően ilyenek lesznek).

A másik újdonság jóval nagyobb előrelépés – ez a hibakeresés közbeni pillanatkép (dump) mentése. Erre eddig nagyon kevés támogatás volt a Studio-ban, de most egyetlen gombnyomással elmenthetjük az aktuális állapotot, amit bárki tud folytatni onnan, ahol mi ab-

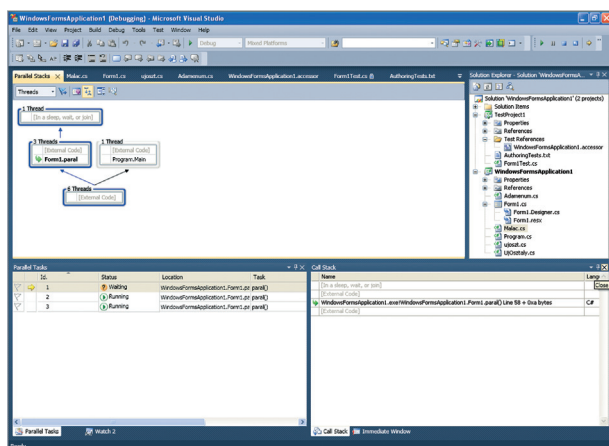

TDD-alapú fejlesztés – az Intellisense már úgy csinál, mintha létező osztály lenne az „UjOszaly”

bahagytuk. Akkor különösen hasznos ez, ha az adott hibát egy tesztelő (aki a fejlesztőeszközből indítja az alkalmazást) találja meg, és így vissza tudja küldeni a fejlesztőknek a hiba kialakulásának teljes környezetét, nem kell magyarázni, hogy mit mi után nyomott, mire előjött az adott probléma.

AZ F# FUNKCIONÁLIS NYELV

A funkcionális nyelvek amennyire „kimentek a divatból” pár évvel ezelőtt, annyira gyorsan kerülnek vissza most a köztudatba. Különös módon a Microsoft is fontosnak érzi támogatni ezt a divatirányt, bár véleményünk szerint inkább azért, hogy ne lógjon ki a sorból, mintsem azért, mert lenne bármi értelme.

Többszálú fejlesztés (Task-alapon) – egyszerűen áttekinthetjük, hogy melyik alfolyamat hol tart

Az F# funkcionális nyelvet a Microsoft Research, Cambridge fejlesztette, azaz nem is olyan régen ez is csak egy kutatási terület volt a Microsofton belül. A 2010-es Studio ezt alpból támogatni fogja, így aki úgy érzi, hogy az adott problémájára a funkcionális nyelvek adnak megoldást, most teljesen kihasználhatja ezt. Leginkább akkor érdemes használni bármilyen funkcionális nyelvet (így akár az F#+t), amikor bonyolult listakezelésre, matematikára vagy rekurzív függvényekre van szükségünk, hiszen azokat jóval elegánsabban lehet megfogalmazni ilyen környezetekben (az F# nyelv egyébként főképp az ML-ből és OCaml-ből származik).

SILVERLIGHT, XAML

A 2010-es Studiónak teljes körű Silverlight 2 támogatása van, ami nagyon dicséretes, hiszen a 2-es az a verzió, aminek logikáját már nem JavaScriptben, hanem .NET platformon lehet fejleszteni. Ezzel a kiegészítéssel már méltó „ellenfele” az Adobe Flash-nek, bár tegyük hozzá, hogy még így is évekre fog telni, amire bármilyen piaci részesedést megszerezhet a már jól bevált Adobe platformtól. A XAML felületleíró nyelv

(melyre a Silverlight is támaszkodik) kisé mostoha módon volt kezelve eddig a Microsoft fejlesztőeszközökben: félig kézzel, félig felületről lehetett szerkeszteni ezeket, de például az eseménykezelőket mindig manuálisan kellett belebarakácsolni a XAML fájlba.

Ezen a téren nagyot lép előre az új Studio, hiszen az eseményeket, adatkötéseket majdnem annyira kényelmesen elvégezhetjük XAML felülethez is, mint ha azok hagyományos winformsos felületek lennének (például egy gombra duplán kattintva végre automatikusan elkészül az eseménykezelő, nekünk csak ki kell tölteni azt, éppúgy, mint Winformsban).

Hogy ettől mennyiben fog nőni a WPF/XAML népszerűsége, azt nehéz megmondani, de az biztos, hogy sok olyan eset van, ahol a WPF adta lehetőségekkel a hagyományos Winforms fel sem veheti a versenyt.

WEB

A végleges változatban az ASP.NET MVC keretrendszer is helyet fog kapni, ám a bétából ez egyelőre kimaradt, ezt tehát nem teszteltük. Ellenben a Visual Studio JavaScript Intellisense támoga-

tása ismét javult, ami nem volt nehéz, hiszen eddig a Microsoft fejlesztőeszközöknek annyira gyenge volt ez a funkciója, mintha a webes fejlesztőknek nem is lenne szükségük JavaScriptre.

Emellett továbbfejlesztették a telepítőcsomag összeállítását ASP.NET One Click Deployment néven, amivel egyszerűen hozhatunk létre minden részletre kiterjedő konfigurációs és állománytelepítő csomagot. Olyannyira más a helyzet, hogy még arra is lehetőség van, hogy a végleges csomagba automatikusan másféle web.config kerülhessen, mint amivel fejlesztünk, hiszen ez az egyik legtipikusabb hiba, amit a fejlesztők eddig elkövettek.

Nem vagyunk biztosak benne, hogy a hagyományos fájlmásolás mellett a későbbiekben a telepítőcsomag-készítőt fogjuk használni, de majd elvállik, hogy mennyire lesz meggyőző az új funkció.

C++, AZURE, WINDOWS 7, SHAREPOINT

Szerencsére a C++ fejlesztőkről sem feledkezünk meg a Microsoft, így az MFC könyvtárakat, Windows 7 osztálykönyvtárakat is kiadják a C++-os csapatnak is.

Emellett áttérnek a .NET platformot célzó nyelvek esetén már bevett MSBuild fordítási megoldásra, ettől jobban kon-

figurálható fordítás remélhető. **A SharePoint mint a Microsoft kiemelt ter-
méke, a fejlesztőeszközben is helyet
kapott,** így a beépített sablonok között már SharePoint sablonok is találhatóak. A Microsoft ezen túl egyszerűbb Siebel- és SAP-adatkapcsolatot ígér, reméljük, ez így is lesz.

A béta 1-nek nem része, de a Microsoft saját felhő platformjára, a Windows Azure Platformra is lehet majd fejleszteni a végleges 2010-essel. Ez a rendszer nagyban hasonlít a Google App Engine-re, azaz biztosítják az alkalmazásplatformot, adatbázis-kezelőt, elosztottságot, nekünk csak arra kell figyelni, hogy fizessük a számlákat. Nagy előnye a Google megoldásához képest, hogy .NET platformon lehet fejleszteni rá, ami az üzleti szférában elterjedtebb, mint a kicsit extrémnek számító Google-kedvenc, a Python (ami amúgy kétségtelenül nagyon hasznos és érdekes platform).

VISUAL STUDIO TEAM SYSTEM

A Professional változat, ahogyan eddig is, csak „fejlesztőknek” szól, és sajnos hiányzik belőle az, ami szükséges a fejlesztőknek ahhoz, hogy az egész képet jobban érthessék. Nincs benne például az Architecture Explorer, amely a teljes rendszerről és összefüggéseiről adhat átfogó képet, és nincs benne UML-szerkesztő (use case, sequence, activity), ami szintén hasznos az ügyféltől kezdve a legelvetemültebb fejlesztőig mindenkinek. Hiányzik továbbá a „Test Impact View”, azaz az a nézet, amely megmond-

leszteni vele, pedig őszintén szólva nagyon örülnénk egy ilyen minőségű Java, Ruby vagy akár Python fejlesztőeszköznek.

Az viszont különös, hogy a más fejlesztőeszközökben oly régóta használt és bevált apróságokat miért nem veszi át a Microsoft már évek óta. Ilyen például az automatikus nyitó jel (idézőjel, zárójel, kapcsos zárójel...) bezárása, azaz ha például leütünk egy ” jelet, a rendszer automatikusan hozzáteszi a lezáró párját is. Hiányzik ugyanebből a funkciókörből az automatikus körbevitel, így ha egy kijelölt szövegen lenyomunk egy ” jelet, akkor a Microsoft fejlesztőeszközben az felülírja a szöveget, a javás környezetekben pedig körbefoglalja egy nyitó-záró párossal. Hiányzik továbbá, hogy függvény-osztály és egyéb definíciókor, illetve függvényhíváskor nem teszi ki automatikusan a nyitó kapcsos, illetve hagyományos zárójeleket.

Néha olyannyira nem akar segíteni a fejlesztőknek az új platform sem, hogy ASP.NET-ben, ha kézzel szerkesztjük a különböző elemeket, és beírjuk „runat=”, akkor bár felkínálja, hogy „server”, hiszen erre ez az egyetlen valós válasz, mégsem teszi idézőjelek közé, pedig tudja, hogy a nélkül hibás a szintaxis.

Továbbra is bosszantó, hogy a 2008-ban bevezetett „prop” sablon rövid propertyvé alakul át, így kézzel kell továbbra is javítani, ha ez mégsem lenne megfelelő.

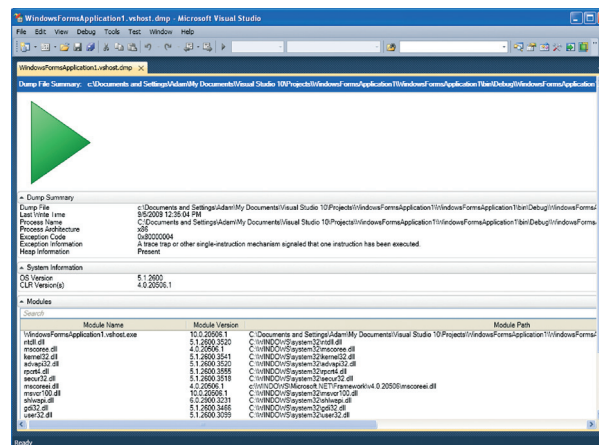
Bár ezt nagyon kevés fejlesztőeszköz támogatja, nekünk nagyon hiányzik az intelligens copy-paste a rendszerből: meg kellene jelölni, hogy a most beillesztett

kódban melyek azok a változások, amelyek érintik a helyi működést (ha például a beillesztés után véletlenül felülírunk egy helyi változót).

ÖSSZEGZÉS

A .NET platform 4.0 nem feltétlenül hoz mindenkinek azonnal használható újjdonságokat, de a Visual Studio 2010-es olyan, fejlesztőket mindennap segítő funkciókkal bővült, amiért min-

denképpen érdemes váltani, amint megjelenik a végleges változat. Ilyen például a tesztalapú fejlesztés támogatása, a kódok előnézete vagy éppen a használható WPF/XAML támogatás. Kicsit olyan ez, mint a 2005–2008 váltás: nem volt semmilyen valódi áttörés, mégis, az apróságok miatt nagyon sokan kezdték el azonnal használni az új változatot. Valószínűleg most is így lesz.

Korábban lementett hibakeresési folyamat folytatása – akár kollégáinknak is átadhatjuk, ha mi nem boldogulunk vele

ja, hogy az adott kódmódosításaink mely teszt eseteket érintettek, így elég legyen csak azokat újrafuttatni.

AMI HIÁNYZOTT

A Visual Studio család kétségtelenül a piacon lévő legjobb fejlesztőeszköz, belevetve az összes platformhoz kiadott eszközt is. Nyilvánvaló hátránya, hogy csak Windowsra és .NET platformra lehet fej-

Dokkoló tojástartóhoz

Samu József ■ Nagyjából az 1,44 megabájtos flopi elterjedésének hajnala óta nem létezik olyan adathordozó eszköz, amely egyszerre felelne meg annak a két kritériumnak, hogy minden létező géppel használható és elegendő tárhelyet biztosít a hordozni akart adatoknak.

Az USB mint csatolófelület elterjedése sokat javított a helyzeten, de az USB-kulcsok nem tudnak megfelelő tempóban nőni az adattárolási igény növekedésével. Változatlanul a külső merevlemezek jelentik a megoldást, de a kényelmesen hordozható, 2,5 hüvelykes meghajtóra épülő megoldások pár lépéssel mindig le vannak maradva a 3,5 hüvelykes eszközök kapacitásától. A Freecom átvágta a gordiuszi csomót. Feltette a jogos kérdést: mi lenne, ha csak magát a meghajtót hordoznánk a gépek között?

A legtöbb új merevlemez egy „tojástartónak” becézett, műanyag tokban kapjuk. Amikor ezt a Seagate hosszú évekel ezelőtt bevezette, rögvest visszaesett a garanciában visszaküldött meghajtók száma. Tehát ez a készség megoldja a meghajtók biztonságos szállításának a kérdését. De hogy csatlakozunk a SATA fe-

lületű merevlemezeket a géphez? Nos, USB-kapun vagy e-SATA csatlakozó felületen keresztül. Az elegáns megoldás egy dokkoló, amely saját tápegységtől kap áramot, a géphez pedig a fenti két interfész valamelyikén keresztül illeszkedik. Bár ez a lassabb, 2.0-s USB-kapu

minden gépen található, így asztali és noteszgépekhez is könnyedén illeszthető. Az e-SATA csatlakozó inkább az asztali gépeken jellemző, sávszélessége meg-

egyezik a SATA belső meghajtóknál kapott sávszélességével.

A Freecom Hard Drive Dock bármilyen SATA-felületű meghajtóval kompatibilis, függetlenül attól, hogy azok 2,5 vagy 3,5 hüvelykesek – egy lenyíló csapóajtó teszi lehetővé a nagyobbik típus fogadását. Legnagyobb erénye, hogy egyetlen mozdulattal, gyorsan cserélhetők benne a meghajtók, így leginkább adatok hordozásához, biztonsági mentések készítéséhez ajánlott.

Állandóan a géphez kötött, a gépbe beépített meghajtót kiegészítő vagy helyettesítő meghajtónak – hasonlóan egy laptop és egy WD MyBook sorozatú merevlemez duójához – már nem ajánlanánk jó szívvel, mert a meghajtó hűtése nem megoldott, pusztán a környező levegőre van bízva. Ez pedig különösen a korai, első generációs, az asztali gépben teljesített szolgálatból már kisdől, jellemzően „forrófejű” 80–120 gigabájtos meghajtóknál hosszú távon problémát okozhat.

A Hard Drive Dock kialakítása egyszerűségében egyszerű, az előbbieken változott szerepkörhöz nagyon praktikus megoldás, de hordozáshoz semmiképp sem ajánlanánk. Ha van két – vagy több – gépünk, amelyek között nagy mennyiségű

FREECOM HARD DRIVE DOCK

ÉRTÉKELÉS ★★★★★

Csatolófelület	USB 2.0, e-SATA
Támogatott meghajtó	bármilyen SATA, 2,5" vagy 3,5"
Maximális kapacitás	nincs limit, a meghajtó kapacitása
Kívitel	asztali
Méret	12,8×9×7cm
Tömeg	295 g
Garancia	1 év
Forgalmazó	Ramiris Europe Kft.
Ár (bruttó)	9 900 Ft

adatot szeretnénk gyakran utaztatni, akkor praktikus külön dokkolót vásárolnunk, viszont ehhez az ára egy picit borsos.

Next Generation Access – Digital Dividend – Long Term Evolution

tele.hu 2009

informa

Új generációs minőség a telekommunikációban

1. nap: Szélessávú technológiák és az üzlet harca

2. nap: A telekommunikációs piac életének szabályozási oldala

MINI WORKSHOP: Tartalomszolgáltatások IP alapon!

Mobil internet vs. Vezetékes szolgáltatás vs. Kábel alap

2009. október 6–7., Mercure Budapest City Center

REGISZTRÁCIÓ: www.iir-hungary.hu

Médiapartnerünk: **COMPUTERWORLD**

Kisebb, mint aminek látszik

A mondás szerint az ördög a részletekben lakik. Ha mi ördögök lennénk, biztos, hogy az Acer gépébe költöznénk, mert a részletei igencsak tetszetősek. [írta: Samu József]

Biztos ismerős lesz a helyzet: nyilván az olvasóknak is volt már olyan tárgyuk, amely rendszeresen tette a dolgát, ellátta a feladatát, csak éppen volt valami icipici, apró, idegesítő részlet, ami miatt sohasem tudták szívből megszeretni. Egy akadovva járó váltó az új autóban, rossz helyen lévő zseb a kabáton, ilyesfajta apróság. Mi a noteszgépekkel is úgy vagyunk már egy ideje, hogy ezeket a bosszantó apróságokat, a részleteket keressük. **Nem azt nézzük meg először, hogy milyen CPU, mekkora kapacitású a merevlemez, hanem, hogy ne legyen csillogó a kijelző, ne legyen molekula méretű a hosszú í gombja.** Hiszik vagy sem, találtunk az elvárásainknak megfelelő ilyen gépet.

CSIPIKE, AZ ÓRIÁSTÖRPE

Az Acer TravelMate 8371 első látásra fura szerzet, mert sokkal nagyobb-nak tűnik, mint amekkora igazándiból. Erről két dolog tehet. Egyrészt a 16:9 képarányú, 13,3 hüvelykes kijelző. Már maga az 1366x768 képpontos – nem tükröződő, hanem hagyományos, juhé! – LED-háttérvilágítású LCD is nagyobb-nak tűnik az igazi méreténél. Első látásra 15 hüvelykesnek tippeltük. Mivel ehhez igazodnak a gépház arányai, az amúgy még ráadásul meglepően vé-

kony gép nagyobb-nak – egészen pontosabban nagyobb „alapterületűnek” – tűnik az igazi dimenzióinál. Pedig ha hozzámérjük egy A/4-es lapokat fogadni képes dossziéhoz, akkor azt tapasztaljuk, hogy csak icipicit lóg túl azon.

A szükséges és hasznos minimumot túlteljesíti,

de az kétségtelen, hogy van a piacon szoftveresen jobban ellátott gép is.

A másik becsapós, nem csupán tetszetős, de felettébb hasznos részlet a billentyűzet. Noteszgép mércével óriási, jól elrendezett gombsor, amit meglepő módon tízujjas gépeléshez terveztek és nem pötyögtetéshez. Tudjuk, nehezen hihető, de még az Enter gomb is méretes és fordított L alakú! Megkockáztatjuk,

hogy a legjobb, amit mostanában láttunk noteszgépen. Nem az „egyik”, hanem „az”.

A kétujjas manőverek – az Acer multi-gesture-nek hívja – érzékelésre képes, ujlenyomat-olvasós tapipad méretével, elhelyezésével és gombjaival elégedettek vagyunk, a közvetlen szomszédságában lévő, a működését felfüggesztő nyomógombról meg azt tartjuk, hogy kötelező felszereltségnek kéne lennie minden tapipad mellett. Nagyon kényelmes hosszadalmas gépelésre úgy, hogy nem kell a tapipad felett „lebegtetni” a kezünket, hanem le lehet támasztani rá.

A gép háza olyan műanyagokból készült, amelyeket nem kellemetlen megérinteni. Az egyetlen szépséghibába, hogy a külső fedélén sajna minden érintés meglátszik – igaz, pont az az egyetlen felület, amelyen valamiféle vékony fémborítás van.

BELBECS

A hordozásra szánt, amúgy egészen meglepően könnyű – mindössze 1,65 kilogrammos – üzleti gép motorházában az Intel Centrino 2 technológiája búvik meg. A CPU a Core 2 Duo SU9400-as változata, ami egy 45 nanométeres technológiával készülő, ultraalacsony feszültségű, 1,4 gigahertz órajelű, maximum mindössze 10 wattot fogyasztó kétmagos processzor.

A gépet nyilvánvalóan a sokat utazó felhasználóknak szánja a cég, és nekik a hosszú akkumulátoros üzemidő fontosabb a teljesítménynél. A gyártó szerint 8 órát tud a gép, de ezt mindkét irányba változtatja az, hogy mennyit használjuk a rádiós hálózati vezérlőket, illetve mekkora fényerőn járjuk a kijelzőt. Ugyanakkor a Core 2 még ezen az órajelen is csuklóból elbánnik az összes ésszerűen szóba jöhető noteszgépfeladattal.

A nálunk járt gépben 4 gigabájt memória foglalt helyet, ami egy asztali gépben is bőséges. Ebből lehet akár 8 is, csak ahhoz, hogy ki is tudjuk használni, már 64 bites operációs rendszer kell. A grafikus vezérlő az Intel chipsetbe integrált GMA 4500MHD-ja, ami a gyártónál a jelenleg létező legizmosabb, de a többi versenyzőhöz mérten a 3D-s teljesítményét tekintve csak pehelysúlyú.

A merevlemez ebben a gépben 320 gigabájtos – ez bőséges, optikai meghajtója pedig egyáltalán nincs.

Ethernet vezérlője viszont gigabites, a „draft n” szabványú a Wi-Fi-

ACER TRAVELMATE 8371

ÉRTÉKELÉS ★★★★★★☆☆

Processzor	Intel Core 2 Duo SU9400
Memória	4 GB DDR3
Merevlemez	320 GB, SATA II
LCD	13,3", 16:9, 1366x768 képpont
Operációs rendszer	Windows Vista Business OEM
Méret	323,6x228x24,9/25,3 mm
Tömeg	1,65 kg
Forgalmazó	Acer Magyarország
Ár (bruttó)	220 000 Ft

vezérlője, Bluetooth modulja pedig a 2.1+NDR szabványokat tudja. A gépből amúgy létezik 3G-s kommunikációs modullal működő verzió is. Ami a kapukat illeti: három darab 2.0-s USB-t lelünk a gépen, amivel mi igazándiból ki is egyeztünk, az analóg VGA-kivezetés és a sok-az-egyben kártyaolvasó társasága mellett nincs hiányérzetünk egy ilyen kaliberű gépen. Ugyanakkor lehető-ség van az Acer saját, speciális csatlakozójával bővíteni a gépet egy port replikátorral, igaz, azon csak DVI-kivezetés van, mint amúgy a gépen nem lévő extra.

AMI AZ ÚTRA KELL

Kétségtelenül láttunk már szoftveresen jobban ellátott gépet, mint az Aceré, de a szükséges és hasznos minimumot még így is túlteljesíti.

A legfontosabb, a rendszer-visszaállítást kezelő eRecovery Management ott van a listán, és ez egy optikai meghajtóval nem rendelkező gépen még hangsúlyosabban fontos. (A teljes listáért érdemes felkeresni az Acer honlapján a gépről szóló oldalt.) Egy sokat utazó gépnél külön jó pontot érdemel a nemzetközi utazógarancia (ITW), bár igaz, hogy ennek időtartama csak egy év. Acer TravelMate 8371 a sokat utazó üzleti felhasználó gépe. Erre a feladatra minden megvan benne, amire szükség lehet, és az árát is arányban lévőnek érezzük a tudásával.

Jubilál az Informatikai Biztonság Napja

Immár ötödik alkalommal rendezik meg idén az Informatikai Biztonság Napját. Az esemény jó alkalmat teremt arra, hogy sorra vegyük az informatika biztonság legégetőbb területeit. [Írta: Kristóf Csaba]

Olyan mértékű változáson esett át az elmúlt években az információ- és informatikai biztonság, amivel nem könnyű lépést tartani. Mindez többek között azzal magyarázható, hogy a számítógépes és internetes bűnözés olyan területekre is betette a lábát, amelyek azelőtt nem voltak túl vonzóak a bűnözők számára. Elég, ha csak a vírusok kártékony világában bekövetkezett változásokra gondolunk: a világszerte kiterjedt pusztítást okozó számítógépes kártevőket felváltották azok a károkozók, amelyek célzottan, sokszor a bizalmas adatok megszerzésére törekedve, a felhasználók megtévesztésével, gyakran teljesen észrevétlenül végzik tevékenységüket. Napjainkban ezért az informatikai biztonság jóval túlmutat a kártékony programok elleni védekezésen, hiszen olyan szerteágazó területeket érint, amelyeket évről évre célszerű a maguk teljes valójában áttekinteni. Erre pedig keresve se találhatnánk jobb lehetőséget, mint az Informatikai Biztonság Napját (ITBN).

NEHÉZ MINDENRE FIGYELNI

Ahhoz, hogy egy minden szempontból elfogadható biztonsági szintet lehessen elérni az informatikai infrastruktúráknál, nélkülözhetetlen, hogy a védelem minden releváns fenyegetettségre kiterjedjen, méghozzá úgy, hogy a jogszabályi, iparági és szervezeti szintű biztonsági szabályzatoknak maradéktalanul eleget tegyen. De mi ellen is kell védekezni? E kérdés megválaszolása csak látszólag egyszerű, hiszen minden szervezet esetében más-más kockázati tényezőkkel kell számolni. Azonban az Informatikai Biztonság Napja szervezői mégis erre tesznek kísérletet. Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatta, hogy nem is sikertelenül, mivel a több szekcióból felépülő eseményen sorra került tömértelen előadás a védekezés szinte minden fontosabb területét érintette.

A szeptember 24-i Informatikai Biztonság Napján a plenáris előadások után párhuzamosan zajló szekciók közül szabadon válogathat mindenki, érdeklődési körének megfelelően. A szervezők – hasonlóan az előző évek gyakorlatához – megpróbálták felkarolni azokat a védelmi területeket, amelyekkel a vállalati és intézményi IT-infrastruktúrák oltalmazása során biztosan számolni kell.

„KÖRKÖRÖS” VÉDELEM

Ha végigtekintjük az egyes szekciók témáját, láthatjuk, hogy a biztonság szempontjából azok kerek egészet alkotnak. Ezért ezeket a következőkben egy kicsit közelebbről is szemügyre vesszük.

Az ITBN szervezői pontosan tisztában vannak azzal, hogy napjainkban az adatok védelme jelenti az egyik legnagyobb kihívást. Gyakorlati az interneten keresztül végrehajtott támadások, a szoftveres sebezhetőségek miatt bekövetkező jogosulatlan rendszerhozzáférések, valamint a hordozható számítógépek, adattárolók eltulajdonítására visszavezethető incidensek is. Mindezek tudatában nem csoda, hogy az ITBN-en két szekció is foglalkozik az adatvédelem gyakran feltett kérdéseivel, legmarkánsabb problémáival, illetve a védekezés lehetőségeivel. Ezek közül is kiemelt figyelmet kap az adatszivárgás megelőzése (DLP), a tartalomszűrés, továbbá a jogosultságkezelés. E témákhoz kapcsolódnak majd azok az előadások, amelyek a titkosítással és az azonosítással kívánnak foglalkozni.

Érdekes témának ígérkezik a hálózatok és a kommunikáció biztonságával foglalkozó szekció, valamint az alkalmazásbiztonságról és a szoftveres fenyegetettségekről szóló előadások is.

Az Informatikai Biztonság Napjának szekciói között feltűnik egy olyan is, amely a megfelelőség (compliance) egyre

több szervezet számára megkerülhetetlen témakörét igyekszik majd közelebb hozni a hallgatósághoz. Mivel a megfelelőséghez elengedhetetlenül fontos a naplózás, ezért a rendezvény szervezői a logelemzésnek is egy teljes szekciót szántak.

Az Informatikai Biztonság Napja alkalmából kiadott mellékletünk célja, hogy olyan technológiákra és biztonsági

megoldásokra világítson rá, amelyek egyrészt hozzájárulnak ahhoz, hogy valóban hatékony védelmet lehessen kialakítani, másrészt a legkorszerűbb eljárások révén veszik fel a küzdelmet napjaink fenyegetettségei ellen. Nem titkolt célunk, hogy összeállításunkkal azokra a trendekre is felhívjuk a figyelmet, amelyek a jövőben alapvetően meghatározhatják a védekezési stratégiákat.

Átfogó mobilvédelem

Napjaink biztonsági szempontból legsebezhetőbb eszközeinek a mobiltelefonok és a különféle hordozható készülékek számítanak. Az okostelefonok, PDA-k kapacitásának növekedésével és funkcionalitásuk bővülésével párhuzamosan egyre több értékes adat kerül rájuk. Ezeket pedig éppúgy meg kell óvni, mintha azok például egy asztali számítógépen kapnának helyet. A mobilokon tárolt információkat nemcsak a mobilvírusok által jelentett kockázatoktól szükséges megvédeni, hanem például a terjedőben lévő SMS-alapú spameléstől és nem utolsósorban a tolvajoktól is. A Halifax Home Insurance felmérése szerint csak Angliában évente körülbelül kétfélmillió mobiltelefont lopnak el, így kétség sem férhet hozzá, hogy nagy kockázatot jelentenek a készülékek védtelenül hagyása.

A Kaspersky Mobile Security alkalmazása révén olyan védelmi megoldást ad a Windows Mobile, valamint a Symbian OS-alapú készülékeknek, amely maradéktalanul figyelembe veszi napjaink mobilfenyegetettségét, és ennek megfelelően teljes körű védelem megvalósítására törekszik. Megóvja az eszközöket a mobilvírusoktól, a kémprogramoktól, illetve

az SMS-ben érkező kéküzenetektől. A felhasználó pontosan meghatározhatja, hogy kitől szeretne üzeneteket, illetve hívásokat fogadni. A Kaspersky Mobile Security az adatlopások ellen is fellép, ugyanis a készülék tulajdonosának lehetősége van távolról, mindössze egy SMS révén letiltani a mobilját, vagy arról letörölni az adatokat. Sőt, ha a telefonján GPS is van, akkor még annak pontos helyét is megtudhatja ugyancsak egy SMS, illetve a Google Maps segítségével. Mindezek mellett az alkalmazás az adatok titkosítására is alkalmas.

A Kaspersky nem érte be annyival, hogy az egyes készülékeket külön-külön védje, ugyanis kifejlesztette a Kaspersky Mobile Security Enterprise Edition megoldását, amely vállalati szintű biztonságot ad a mobiltelefonoknak. A termék legnagyobb előnye, hogy segítségével központilag, a szabályzatoknak, előírásoknak megfelelően lehet kialakítani és betartatni azokat az előírásokat, amelyek nélkülözhetetlenek a sebezhető mobiltelefonok biztonságának megővéséhez. Eközben pedig lehetőség nyílik a mobilkészülékek távoli felügyeletére is.

További információkat a www.kaspersky.hu weboldalon olvashat.

Egy lépéssel a fenyegetések előtt

Az internet forgalmát folyamatosan monitorozó és elemző IBM X-Force csapata az ITBN 2009 konferencián a magyar felhasználóknak is bepillantást ad abba a kutatómunkába és tudásbázisba, amelyre a Kék Óriás IT-biztonsági portfóliójának lényeges elemét alkotó, de a hazai piacon kevésbé ismert Internet Security Systems (ISS) termékek épülnek.

Ennek háttérben az áll, hogy az IBM által 2006-ban felvásárolt ISS ezt megelőzően nem rendelkezett magyarországi képviselővel, így a világpiacon nagy visszhangot keltő akvizíció sem foglalkoztatta élnélkemben a hazai felhasználókat. Az IT-biztonsági cég termékei idehaza a legutóbbi évekig nem terjedtek el szélesebb körben – most viszont az IBM megoldásainak részét képezik, ami azért valószínűsíthető a viszonylag késői piacra lépésből származó hátrány ledolgozását Magyarországon is.

Az ISS és a részét képező X-Force története enélkül jóval korábbi indult. A céget 1994-ben alapította *Chris Klaus*, a Georgia Institute of Technology hallgatója néhány társával. Ez a magyar terminológiával élve garázs bűnnek nevezhető vállalat két internetbiztonsági termék – egy sérülékenységvizsgáló szoftver, valamint egy hálózati és hostalapú behatolásérzékelő megoldás – kifejlesztésével indult. A termékek továbbfejlesztése érdekében a cég kezdettől fogva figyelte és elemezte az internet akkoriban még egészen más nagyságrendet képviselő forgalmát. Az ezzel összefüggő feladatokon dolgozó munkatársak csapata két évvel később vette fel az X-Force nevet, és 1997-ben tette közzé első jelentését egy felfedezett sérülékenységről.

TISZTELETET PARANCSOLÓ ERŐ

Az X-Force ma a világ nyolc pontján, az IBM kutatólaboratóriumainak részeként folytatja tevékenységét, míg a felhasználókat további operációs központokból, menedzselt szolgáltatásokon keresztül segíti a fenyegetésekkel szembeni, megelőző jellegű védekezésben. Az internetes fenyegetésekről, az ezen a téren azonosított trendekről évente több jelentést is közzétesz a csapat a világ egyik legismertebb internetbiztonsági kompetenciaközpontjának számát.

Az X-Force tevékenysége rendkívül szerteágazó, az említettek mellett

a szoftversérülékenységek és a levél-szemét-forgalom elemzésére éppúgy kiterjed, mint a kriptográfia területére, az intelligens kártyákra épülő megoldásokra és az etikus hackelésre, vagy olyan egyedi igényekre fejlesztett IT-biztonsági megoldásokra, amelyekről a megrendelő, például a pénzügyi szektor globális jelenlétel bíró szereplői, nem sok mindent kívánnak nyilvánosságra hozni. Nyílt

Gyenese Péter

szolgáltatásértékesítési specialista
IBM

titok viszont, hogy az Egyesült Államok kormányzati intézményei is az IBM ISS termékek és szolgáltatások felhasználói közé tartoznak.

– Ez a portfólió annyira széles, hogy a bank- és kormányzati szektor szereplői mellett valamilyen iparág nagy-, közép- és kisvállalati szereplője megtalálja benne a számára megfelelő IT-biztonsági megoldást – mondta *Gyenese Péter*, az IBM szolgáltatásértékesítési specialistája. – Az ingyenesen kérhető, távoli sérülékenységvizsgálatot

eddig több mint ötven hazai szervezetnél végeztük el, beleértve az ötven legnagyobb vállalat közé tartozó cégek némelyikét is. Termékeinkből ugyanakkor olyan kis, független szoftverfejlesztő vállalat is vásárolt már Magyarországon, amelynek megrendelője kérésére tanúsítania kellett hálózatának kifogástalan védelmét.

A PROAKTÍV VÉDELEM FEGYVERTÁRA

Az IBM ISS által adott professzionális és menedzselt IT-biztonsági szolgáltatások egyik pillérét a felhasználóknál telepített hardver- és szoftvereszközök képezik. Ezek körében piaci pozíciójukat tekintve is kiemelkedő helyet foglalnak el a behatoláselhárító IPS (Intrusion Prevention System) eszközök.

– IPS-eszközeink rendkívül jól méretezhetők, nagyvállalati környezetben akár 15 gigabites átvitel mellett is képesek az adatforgalom vizsgálatára, de 10 megabites forgalmat bonyolító hálózat védelmére szolgáló változatban is elérhetők – emelte ki *Gyenese*

Péter. – Napjainkban a támadások jelentős része már nem a tűzfalon kívülről, hanem hálózaton belülről érkezik, ezért egy behatoláselhárító eszköz valamennyi vállalatkategóriában a fenyegetések elleni védekezés fontos eleme. Az ISS első terméke annak idején egy sérülékenységvizsgáló szoftver volt, amelynek ma már egy hardveralapú változatát, a Proventia Enterprise Scannert kínáljuk. Ennek különlegességét az adja, hogy a vállalati hálózat sérülékenységeinek feltárása mellett az X-Force tudásbázisára támaszkodva azt is pontról pontra megadja, hogy azok miként szüntethetők meg. A felhasználóknak így csupán a szükséges beállításokat kell elvégeznie a kapott útmutatás alapján. Az IBM sok más termékéhez hasonlóan a Proventia Enterprise Scanner 90 napos próbaverziója is ingyenesen elérhető ISS-partnereinken keresztül.

E hardvereszközök kínálatába tartozik még többek között az egységes fenyegetéskezelést (UTM) megvalósító multifunkciós tűzfal, amely behatoláselhárító, vírusellenőrző, levél-szemét- és tartalomszűrő, valamint VPN-funkcionalitással is felvértezett, és ez utóbbihoz SSL-titkosítás is licenclhető. *Gyenese Péter* szerint ezt a széles skálán méretezhető eszközt az X-Force tudásbázisa folytán nagyon magas hozzáadott értéket hordozó IPS és webszűrő képességek különböztetik meg a versenytársaktól.

– Az IBM Tivoli felügyeleti megoldáshoz hasonlóan az IT-biztonsági portfóliónkat alkotó termékek és szolgáltatások is a veszélyforrások megelőző jellegű azonosítását és semlegesítését teszik lehetővé – mondta a szolgáltatásértékesítési specialista. – Az alapul szolgáló technológiák fejlesztésében, tudásbázisunk építésében és a termékek, szolgáltatások kialakításában egyaránt az a cél vezérel bennünket, hogy egy lépéssel a fenyegetések előtt járjunk. Ez a lépés olykor nagyon nagy lehet: volt már olyan kirívó eset, amikor szakembereink a behatoláselhárító aláírás elkészítésével öt évvel megelőző egy bizonyos szoftverben meglévő sérülékenység és a hozzá készült javítás szállító általi közzétételét. De a Conficker-variációk megjelenése előtt is átlagosan 45 nappal már meg-

jelentek az IBM IT-biztonsági termékeiben az ilyen típusú támadások kivédését szolgáló vírusaláírások. Egyébként az X-Force csapata fejtette vissza elsőként annak a peer-to-peer technológiának a kódját is, amelyen keresztül a Conficker féreg terjedt.

Az IBM ISS IT-biztonsági termékei egyébként a Tivoli felügyeleti eszközök segítségével más szállítóktól származó hardver- és szoftvertermékekkel együtt, egységes felületről menedzselhetők. Ez az internetes fenyegetések elleni védekezés összetett feladatának hatékony ellátását hivatott segíteni.

ALMA A CÉLKERESZTBEN

A Conficker egyébként kiemelt helyen szerepel azokban a jelentésekben is, amelyeket az X-Force csapata az internetes fenyegetések terén mutatkozó legfrissebb trendekről készít. Az IBM szakemberei emellett arra a veszélyre hívják fel a figyelmet, amelyet a dokumentumokba ágyazott rosszindulatú kód jelent, és az alkalmazások sérülékenységeivel kapcsolatban is érdekes megállapítást tesznek.

– Az X-Force negyedévente adja ki ezeket az ingyenesen letölthető jelentéseket, amelyekben az interneten zajló adatforgalom monitorozása és elemzése során szerzett tapasztalatait, ezekkel kapcsolatos meglátásait foglalja össze – mondta *Gyenese Péter*. – A Conficker az utóbbi időben világszinten nagyon sok kárt okozott. Neveket nem említhetünk, de olyan szervezetek is segítségért fordultak hozzánk a féreg miatt, amelyekről nem feltételeznénk, hogy áldozatul eshetnek ilyen típusú támadásnak. Az internetes fenyegetések szempontjából egy számítógépen a böngésző kínálta legnagyobb támadási felületet. Ezzel a szállító is tisztában van, jobban odafigyelnek a termékfejlesztésre és a frissítésekre, javításokra, ami a programok újabb verzióin érezhető is. Az utóbbi időben különösen megnőtt a PDF formátumú dokumentumokon keresztül indított támadások száma. Ezt a nagyon hasznos, nyílt dokumentumformátumot a vállalatok széles körben használják, a PDF kódjába azonban sok minden beágyazható, és ez a támadók figyelmét sem kerüli el. Az alkalmazások sérülékenysége terén pedig az Apple termékei kerültek az élre. Ennek háttérben az áll, hogy a korábbi listavezető Microsoft a sokéves gyakorlat eredményeként rájött, miként javítsa termékeinek minőségét. Most a támadók által már ismert Intel architektúrára váltó, termékeivel szélesebb piacot elérő Apple-en a sor.

BalaBit blogfolyam – naplózásban otthon vagyunk

A magyar IT legjobb arcai nálunk dolgoznak. Iratkozz fel az általuk szerkesztett blogokra! Biztonsági tanácsok, keresetlen vélemények, fejlesztési titkok, moziajánlók...

Naplóbejegyzések gyűjtése jogilag értelmezhető bizonyíték gyanánt

Aki látta már a Helyszínelők néhány részét, az tudja, bizonyítékot gyűjteni nem egyszerű feladat, hiszen nem elég, ha mi tudjuk, mi történt, erről másokat is kikezdehetetlenül meg kell győznünk. Az IT biztonsági osztályok helyzete annyival még nehezebb is, hogy nem hatóságként vannak jelen a történetben, hanem többnyire a peres eljárás egyik felekén. Alperesként, felperesként, büntető ügyben jellemzően sértettként, vagyis érdekelt félként a bizonyítékok meghamisításában.

Ahhoz, hogy egy naplóbejegyzést bizonyítékként fogadjon el egy bíróság, rendkívül sok feltételnek kell megfelelnie az azt szolgáltató naplózó infrastruktúrának. Ha jobban belegondolunk, valahol megnyugtató is, hogy pár kinyomtatott (bárki által módosíthatott) naplórészlet alapján nem hoznak bírósági ítéleteket. A mi feladatunk azonban olyan minőségű logokat gyűjteni, amit egy bíróság igazságügyi szakértő véleményére támaszkodva bátran elfogad bizonyíték gyanánt.

Mielőtt megvizsgáljuk, milyen feltételeknek kell ehhez teljesülniük, kicsit foglalkozunk azzal, milyen esetekben szokott egy vállalat abba a helyzetbe kerülni, hogy a naplófájljait tanúként idézi be a bíróság!

Első körbe bármilyen olyan szolgáltató, aki elektronikus bizonylatolás alapján számláz az ügyfeleinek. Tipikusan ilyenek a telekommunikációs cégek, de az internetes tartalomszolgáltatók és bankok is ide tartoznak. A legegyszerűbben elképzelhető eset, amikor az ügyfél megkérdőjelezi egy kiszámlázott tranzakció valóságát. Kovács Béla állítja, hogy ő márpedig nem telefonált 2009. augusztus 15-én 19:32 és 23:17 között Japán barátaiával, így nem kívánja kifizetni az ezért ne felszámított 28.750 forint díjat. Az ügyfél meggyőzésére átadott részletes számlakivonatot nem fogadja el bizonyítéknak, állítva, hogy a hiba a szolgáltató rendszerében van. A szolgáltató a tartozás lejártá után polgári peres eljárásban igyekszik majd érvényt szerezni követelésének, melynek során olyan bizonylatokat kell felmutatnia egy tisztán elektronikus zajló folyamatról, amelyet senki nem manipulálhatott.

Második körbe tartoznak azok az esetek, amikor a vállalatot ért támadás elkövetőjét kívánjuk bizonyítani. Például, hogy a rendszergazdánk módosította a fizetése nagyságát a bérszámfejtő rendszerben; vagy, hogy az egyik kereskedőnk felmondása előtt pár nappal a teljes ügyféladatbázist lementette egy CD-re. Ilyenkor azt szeretnénk, hogy a bűnös meglakoljon, fizesse meg a kárunkat, de legalábbis kerüljön hűvösre.

Most pedig lássuk, mit kell tennünk a siker érdekében!

A teljes naplóciklus a következő elemekből áll: keletkezés, gyűjtés, továbbítás, archiválás. A mi feladatunk ennek a folyamatnak a megbízhatóságát garantálni.

A keletkezésre van a legkisebb ráhatásunk, és egyben ez a

történet legkritikusabb része is. Az általunk használt alkalmazások biztonságáról van szó, illetve, hogy pontosan mit és hogyan loggolnak, milyen védelmet alkalmaznak a konfiguráció megváltoztatásával szemben. Ide tartozik természetesen az alkalmazást futtató operációs rendszer biztonsága is. A naplók keletkezéséről itt csak annyit, hogy amennyiben valóban bizonyító erejű logokat gyűjtünk, kizárólag trusted operációs rendszereket használunk, illetve olyan szoftvereket, amelyek biztonságát külső tanúsítvány igazolja.

A kliensgépen történő gyűjtés biztonsága szintén ebbe a kategóriába tartozik: amennyiben biztonságos az operációs rendszerünk, ezt az elemet is kipipálhatjuk. Vagyis, csak majdnem! További szükséges intézkedésként nem árt időpecséttel ellátnunk a bejegyzéseinket, melyet független külső partner szolgáltató.

Most következik a továbbítás, amikor is a naplók kilépnek a feltételezhetően zárt keletkezési helyükről egy nyüzsgő IP hálózatra, ahol sok minden történhet velük. Leginkább az, hogy elvesznek, de elvileg igen könnyen meg is hamisíthatóak akár. Hogy ezt elkerüljük olyan protokollt kell használnunk, ami ezt kizárja, vagyis használunk digitális aláírást a megbízhatóság, titkosítást a bizalmasság és szigorú sorszámozást a letagadhatatlanság érdekében.

A dolgunkat nehezíti, hogy az összes feltételnek megfelelő protokoll jelenleg nem létezik, vagy nem elterjedt. Azért ne essünk pánikba, kisebb kiegészítő intézkedésekkel többnyire orvosolható a probléma. (A

témában részletesebben az innét letölthető white paperben olvashat:www.balabit.hu/support/documentation/)

Következő és egyben utolsó folyamatunk a tárolás-archiválás, amelyre a legtöbb ráhatásunk van, hiszen központilag egy zárt, ellenőrzött rendszerben végezhetjük. Itt is digitális aláírással és időpecséttel bizonyíthatjuk, hogy az eltárolt bejegyzéseket senki nem manipulálta.

Nem beszéltünk egy mindent átfogó körülményről még: a fizikai biztonságról. Az összes eddig számbavett tevékenységünk egy fabatkát sem ér, ha nem gondoskodunk a rendszer fizikai sérthetlenségéről.

Zárszóként csak annyit, hogy valószínűleg minden ilyen ténykedésünk ellenére, nem leszünk képesek tökéletesen megbízható, kikezdehetetlenül hiteles bizonyítékot szolgáltató rendszert felépíteni. Szerencsére az esetek döntő többségében erre nincs is szükség. Az infrastruktúrába fektetett erőforrásokat mindig a védett információ értékéhez kell igazítanunk, ezért bíróság egy nem tökéletes rendszer is elfogadható bizonyítékot szolgáltathat egy pár tíz vagy százezer forint perben. Ugyanakkor jobban meg kell magunkat erőltetnünk, ha a tét forint milliárdok. És valószínűleg üzletileg nem éri meg olyan rendszert működtetnünk, ami alapján egy büntetőperben is elfogadható bizonyítékok keletkeznek.

www.balabit.hu/blog/

2010 lehet a Linux éve?

Bár a Windows rendszerek egyeduralma látszólag megtörhetetlen az asztali gépek piacán, az utóbbi években több fronton is kihívóra akadt a Microsoft platformja, amely a hamarosan megjelenő Windows 7-el alighanem lekéste azt az esélyét, hogy egymagában határozza meg a jövő operációs rendszerét. ...

Beszédes számok

Mi más mutatná és igazolná a legjobban egy cég fejlődését, ha nem az, hogy milyen létszámbeli növekedéseket tudhatunk magunkénak...

Még közel sincs vége az évnek, de a fejlesztési csapatunk 6 fővel bővült (tesztmérnökök, fejlesztők vegyesen), az IT szervezetünket 3 fővel növeltük és az adminisztratív, operatív létszám is 3 fővel emelkedett...

Luigi és Igor a bankszektorban

... Szóval, a csalássorozat annyira kifinomult és szakszerű volt, hogy a pénzkidő automaták rendszerébe egy külön alkalmazást illesztettek, amit egy hamis bankkártyával lehetett elindítani...

Könyvajánló: Információs hadviselés

Néhány órája már tudom, hogy korunk leghatékonyabb fegyvere billentyűzetből, monitorból és személyi számítógépből áll. Nem mintha Erbschloe könyve túlzottan erőltetné a háborús párhuzamot. Ha jobban belegondolok, a kezembe tartott könyv inkább egy közzgazdász műve, mint egy katonáé; és inkább egy jogászé, mint egy informatikusé.

De legfőképp egy íróé, aki ért ahhoz, hogy az olvasó komolyan vegye olvasmányát...

Synergion: komplex IT-biztonsági megoldások

A Synergion az idei évben is támogatja az ITBN-konferenciát, hiszen az esemény kiváló alkalmat ad arra, hogy az informatikai szakemberek megvitassák tapasztalataikat, feltegyék kérdéseiket és tájékozódjanak a technológiai újításokról, ismeretekről.

A Synergion Rendszerintegrátor IT-biztonsági területen is – akár csak az informatika egyéb területein – teljes körű, átfogó, az ügyféligényeknek leginkább megfelelő, testre szabott megoldásokat kínál. Portfóliója lefedi napjaink biztonsági kérdéseit, a végponti rendszerek védelmétől, az összetett hálózatbiztonsági szabályozó és felügyeleti rendszereken keresztül, az egyedi védelmi igények magvalósításáig.

Az informatikai területek közül a biztonság az, ahol kiemelten fontos, hogy mindig naprakész védelmi megoldásokat alkalmazzunk, ezért a Synergion Rendszerintegrátor is nagy hangsúlyt fektet az új technológiák (például incidens menedzsment rendszerek, adatszivárgás elleni védelmet megvalósító rendszerek, mély hálózati analízist biztosító eszközök) adta lehetőségek kihasználására, hogy a lehető leghatékonyabb védelmet biztosíthassa a megjelenő fenyegetettségekre.

Ugyanakkor az üzleti életben – akár már egy középállalatnál is – az információ biztonsága és az informatikai rendszerek védelme nem oldható meg egy alkalmazással, sokkal komplexebb megoldásokra van szükség. A technológián kívül figyelembe kell venni az üzleti környezetet, a működési folyamatokat, a szabályzásokat és azok betartását is. A Synergion sokéves tapasztalata révén átlátja és megérti az ügyfelek problémáit, képes teljes egészében felmérni egy szervezet működését, megállapítani a kritikus pontokat, területeket és a legoptimálisabb megoldást kínálni azokra.

Előrelátó szemléletéről tesz tanúbizonyosságot, hogy a projektszakembereknek is van ITIL-tudásuk, mely segíti őket az új rendszerek bevezetéséhez kapcsolódó üzemeltetési fázis előkészítésében, illetve abban, hogy az átadásra kerülő rendszerek teljes életciklusukban megfeleljenek az elvárásoknak. A Synergion Rendszer-

integrátor egy-egy projekt megvalósításán túl üzemeltetéstámogatási szolgáltatást is kínál, amellyel garantálja a későbbiekben felmerülő problémák gyors kezelését, emellett folyamatos tanácsadással segíti az ügyfeleket.

kör, a jogosultságkezelés egy részét, a szerepkörök kialakításának bemutatását választotta. A téma aktualitását az SRI által lebonyolított, számos IdM-projekt indokolta, melyek megerősítették, hogy érdemes beszélni a szerepkörök kialakításáról,

„Előrelátó szemléletéről tesz tanúbizonyosságot, hogy a projektszakembereknek is van ITIL-tudásuk...”

KÁDÁR SÁNDOR
ÜZLETÁCZEVETŐ
SYNERGION RENDSZERINTEGRÁTOR

Az idei ITBN előadásának témájaként a Synergion Rendszerintegrátor előadója egy komplex probléma-

és fontos megosztani a tapasztalatoikat mindazokkal, akik még bevezetés előtt állnak.

Új logmenedzsment-megoldás a Novelltől

A Novell Sentinel Log Manager leegyszerűsíti az auditok teljesítéséhez szükséges adatgyűjtést, riportkészítést és archiválást. Használatával gyorsan megtérül a befektetés: a beépített riportok százainak és az egyedi szűrőknek köszönhetően a már meglévő adattárolókon is hatékonyan visszakeresi a logokat.

Akorábbi időigényes, hibalehetőségekkel teli manuális folyamatok kiválthatók a Novell logmenedzsment megoldásának előre beállított, automatizált folyamataival – így egyértelműen teljesíthetők a HIPAA, a Sarbanes-Oxley, a PCI DSS vagy a PSZÁF-előírások követelményei.

Az informatikai rendszerek folyamatos, biztonságos működtetése és az egyre komplexebb törvényi és iparági előírások betartása rendkívüli feladatok elé állítja az IT-részleget. A minden informatikai eseményt rögzítő naplófájlok rengeteg információt tartalmaznak, és ez a nagy mennyiségű, gyorsan növekvő információhalmaz a legtöbbször már emberi feldolgozásra alkalmatlan. Mégis olyan jellegű tájékoztatást adnak az informatikai rendszerről, amely elkerülhetetlenné teszi ezek központi tárolását, archiválását, feldolgozását és az összefüggések elemzését.

Miért kell?

Miért van szüksége egy szervezetnek logmenedzsment-megoldásra?

- Mert a logokat kötelező bizonyos ideig tárolni és megőrizni.
- Mert egyre több és egyre kényelmetlenebb auditon kell részt venniük.
- Mert egyre magasabbak a nem megfeleléséért kiszabott büntetések.
- Mert egyre több munkatárs szükséges a megnövekedett mennyiségű adat elemzéséhez.
- A logok mennyisége pedig napról napra növekszik...

A Novell Sentinel kiváltja a munkaigényes kézi logelemzési eljárásokat, automatizálja a naplók összegyűjtését, archiválását és a biztonsági megfelelés (compliance)

folyamatos monitorozását. Használatával könnyebb megküzdeni a biztonsági auditok jelentette kihívásokkal is, hiszen a rendszer intelligensen tárolja és elemzi a biztonsági eseményadatokat, valamint jelentéseket készít azokról. A szervezetek a megoldás fejlett kereső és jelentéskészítő képességeit kihasználva pontosan azt a megjelenítési módot tudják létrehozni, amelyre a biztonsági, illetve megfelelési auditok során szükségük van.

KISEBB TÁROLÁSI KÖLTSÉG

Az egyes logmenedzsment-megoldások által okozott hatalmas tárolási költségek elkerülése érdekében a Novell Sentinel Log Manager olyan intelligens szűrőt biztosít, amely lehetővé teszi az egyes adat-típusok tárolási idejének meghatározását. A Novell Sentinel Log Managerrel az adatok könnyen filterezhetők és kereshetők, a spe-

ciális és egyedi riportok könnyedén és gyorsan előállíthatók.

INTEGRÁCIÓ

Az új logmenedzsment-megoldás problémamentesen integrálható a Novell biztonsági és eseménykezelési termékeivel. Egyedül a Novell megoldásai teszik lehetővé a hálózati események valós idejű monitorozását és kezelését. A személyazonosságok, rendszerek és adatok összekapcsolásával az üzleti műveletek valós időben, központosított formában jeleníthetők meg. Emellett a Novell Sentinel Log Manager olyan nyílt formátumban tárolja a logokat, amellyel a már meglévő hardvereken is tárolhatók és archiválhatók az általa gyűjtött adatok és készített riportok.

Sentinel Log Manager

A Novell Sentinel Log Manager a Novell biztonsági és eseménykezelési termékszaládjának tagja. A Novell Sentinel Log Manager alapját képező logelemző megoldás, a Novell Sentinel már számos nagyvállalatnál bizonyított, használja például a Microsoft, a bwin, a US Navy, a Citi Media Holding Group, a Telecom Argentina és a Telecom Italia is.

Korszerű naplómenedzsment

A több évtizedes múltra visszatekintő, informatikai rendszerek naplózására használt technológiák az elmúlt években lényegesen megújultak, és manapság már korántsem csak a rendszergazdák által nézegetett szöveges állományok kezeléséről szólnak. A naplózás szerepe gyökeresen megváltozott.

Egyik korai, de jelentős mérföldkővéhez még az 1980-as években érkezett el az informatikai rendszerek naplózása, amikor egyre több rendszernél jelent meg a Syslog. Ez olyannyira sikeresnek bizonyult, hogy még napjainkban is számtalan esetben hagyatkoznak rá mind a fejlesztők, mind az üzemeltetők. Azonban a technológiai környezet, az üzleti elvárások, valamint a sokasodó előírások miatt a naplózással szemben tá-

eseményekre történő gyors reagálását lehetővé tették. A naplóelemző alkalmazások fejlődéséhez az is hozzájárult, hogy a pénzügyi, egészségügyi, állami, vállalati szférában egyre gyakrabban került előtérbe egy bűvös szó: a megfelelőség. A jogszabályok, a különféle nemzeti és nemzetközi előírások betartatásának igazolásához, az ellenőrzési és auditálási eredmények alátámasztásához nélkülözhetetlenné váltak azok az eszközök, amelyek ké-

szempontok szerint rendezzi, szűri, csoportosítja azokat. Ezzel előkészíti a terepet a harmadik lépéshez, amely nem más, mint a különféle statisztikai módszerekre épülő elemzés. Annak érdekében, hogy az analízis során keletkező eredmények ténylegesen felhasználhatóvá váljanak, a negyedik fő tevékenységének köszönhetően lehetőséget biztosít a riasztások konfigurálására, valamint kimutatások készítésére.

A Zuriel LOGalyze célja, hogy napjaink naplókezelési és -elemzési kihívásait segítse leküzdeni. Az eszköz teljes mértékben kompatibilis többek között a Windows, a Linux, a Unix, a BSD stb. operációs rendszerekkel, illetve a Cisco, a Juniper, a Check Point, a 3Com, valamint a Zorp hálózati megoldásokkal. Sun Solaris esetében natív audit trail logtámogatást ad. Mindezek mellett a LOGalyze – rugalmas konfigurálhatóságának köszönhetően – rengeteg alkalmazással, valamint nem syslog-kompatibilis, illetve nem fájlba naplózó eszközzel képes együttműködni. Mivel framework-alapú felépítést követ, ezért a különböző formátumú naplózási adatok feldolgozása sem jelent számára nehézséget. A gyártó által előre elkészített vagy a szabadon definiálható sablonok révén pedig könnyen beállíthatók a különféle formátumban érkező naplóadatok beolvasásához, illetve elemzéséhez szükséges paraméterek.

A LOGalyze a logbejegyzéseket keletkezésükkel azonnal – akár titkosított formában – begyűjti és feldolgozza, de ez a folyamat ütemeztetten is elvégezhető. Mivel a LOGalyze több mint egy framework, ezért számos hasznos szolgáltatással segíti a logelemzéssel összefüggő tevékenységeket. Így például lehetőséget teremt a statisztikákra épülő eseménykezelésre. Ennek köszönhetően, ha valamely monitorozott paraméter értékében vagy számosságában az egy időintervallumra meghatározott, átlagtól való eltérés meghalad egy előre beállított értéket, akkor a LOGalyze riasztást küld. Vagyis ebben az esetben már korántsem csak arról van szó, hogy kizárólag a naplóállományokban szereplő sorok egyesével történő értékelésekor születne figyelmeztetés. A Zuriel megoldása az események közötti kapcsolatok figyelésére is képes. Az úgyneve-

zett láncolt eseménykezelés révén lehetőség van arra, hogy csak abban az esetben szülessen riasztás, ha két vagy több olyan esemény következik be, amelyek összességében valamilyen problémát jelentenek. A LOGalyze e-mailen, SMS-en, SNMP-n vagy logfájlon keresztül tudja értesíteni az arra kijelölt személyeket, ha valamilyen rendellenességet észlel.

A Zuriel termékének egy további érdekes jellemzője, hogy a logok alapján létrejövő belső állapotok észlelésére, állítására és tárolására is képes. Ezzel kiszűrhetők például azok az esetek, amikor egy felhasználó úgy lép ki a rendszerből, hogy látszólag abba be sem jelentkezett. Az ilyen inkonzisztens állapotok vizsgálata azért is fontos, mert előfordulhat például, hogy a belépésekkel kapcsolatos naplósorok nem jönnek létre, vagy nem jutnak el a LOGalyze-hoz.

A LOGalyze olyan, előre definiált felépítéssel rendelkező megfelelőségi kimutatásokat tartalmaz, amelyek többek között a SOX, PCI DSS, HIPAA stb. esetében megkövetelt intézkedések megtételét, valamint az azokban szereplő feltételek meglétét igazolják. Ezzel a biztonsági szakemberek és az auditorok dolga is megkönnyíthető. Természetesen saját igényeknek megfelelő jelentések is készíthetők, amelyeken listák és grafikonok is megjeleníthetők. Az elkészült kimutatások különböző formátumokban exportálhatók, és e-mailben is elküldhetők az illetékes személyeknek.

HISZEM, HA LÁTOM

Cikkünkben korábban már említettük, hogy a LOGalyze az Informatikai Biztonság Napján is bemutatkozott. Ez azonban nem egy szokványos, prospektusokra épülő ügyfélcsalagató keretében fog megvalósulni. A Zuriel ugyanis az egész napos eseménynek aktív részesevé fogja tenni termékét, így a látogatók szó szerint testközelből szemlélhetik majd a LOGalyze működését, amely az ITBN (illetve az egyes előadótermek) látogatottságával kapcsolatos adatokat fogja összegyűjteni és értékelni. A cég ígérete szerint az érdeklődőknek módjuk lesz betekinteni a LOGalyze segítségével készült elemzésekbe, és ezáltal a termék jellemzőit, lehetőségeit alaposan is megismerni. Aki tehát naplókezelési megoldás bevezetésén, lecserélésén, továbbfejlesztésén gondolkodik, vagy egyszerűen csak érdeklődik a korszerű logmenedzsment iránt, annak érdemes lesz felkeresnie a Zuriel standját az ITBN-en.

További információk a www.logalyze.com weboldalon olvashatók.

masztott követelmények ugrásszerűen megnöttek annyira, hogy a naplókezelés és -elemzés komoly szakterületté nőtte ki magát.

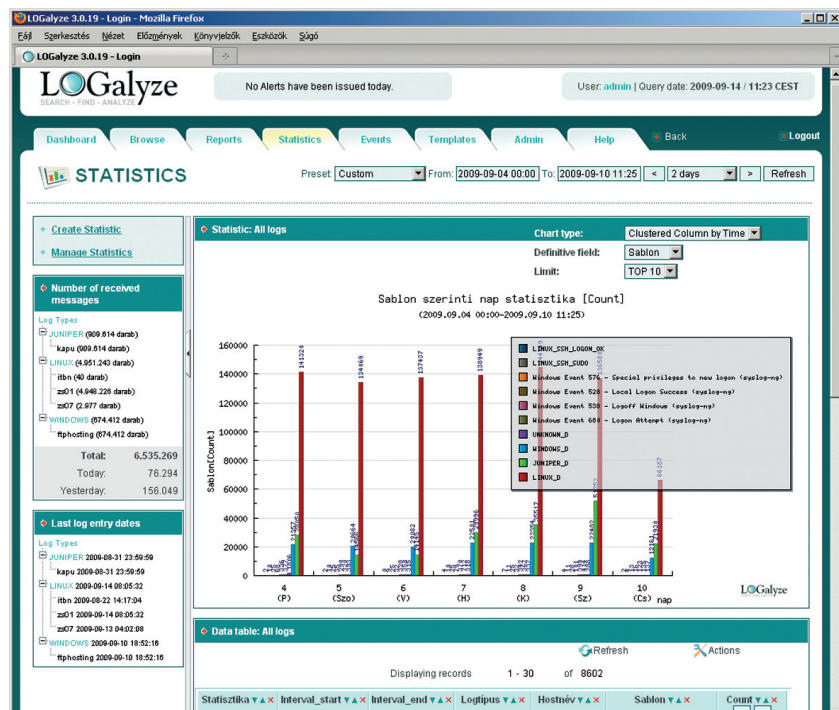
Sokáig elégségesnek bizonyult, hogy a hardvereszközök, valamint a szoftverek folyamatosan naplózták a tevékenységeket, amelyeket a rendszergazdák – jó esetben – rendszeresen nyomon követtek, és megtették a szükséges beavatkozásokat. Az IT-infrastruktúrák egyre terebélyesebbé válásával, a hálózati forgalom növekedésével, illetve a kezelt adatok mennyiségének jelentős megugrásával az infrastrukturális logolás határai kezdtek körvonalazódni. Szükség lett olyan megoldásokra, amelyek a jelentős méretűre duzzadt naplóállományokban való keresést, a releváns információk kiszűrését, valamint a legfontosabb

események a különféle formátumban tárolt logok számtalan szempont szerinti értékelésére.

A naplókezelő és elemző megoldások egyik kiemelkedő szereplője a Zuriel LOGalyze, amelynek működését az Informatikai Biztonság Napjának (ITBN) látogatói testközelből is szemügyre vehetik. Mielőtt azonban rátérnénk, hogy a LOGalyze miként is mutatja meg a képességeit a rendezvényen, tekintsük át e termék legfontosabb jellemzőit.

LOGALYZE: JÁRTASSÁG A NAPLÓZÁSBAN

A Zuriel LOGalyze a naplókezelés és elemzés tevékenységét alapvetően négy nagy csoportra osztja. Az első lépésben gondoskodik a logadatok összegyűjtéséről, majd ezt követően különböző

Digitális Mohács – a védelem szemszögéből

„Nekünk Mohács kell!” – szoktuk mondani akkor, amikor úgy érezzük, hogy katasztrófa nélkül nem történik semmi, nem tanulunk mások hibáiból. Pedig elég csak a szaksajtót olvasni, hogy láthassuk, egy ország ma már nem csak drága harceszközökkel és százezres hadsereggel kényszeríthető térdre, hanem informatikai úton is. A HP szerint a XXI. század információs társadalmi törvényszerűen és visszavonhatatlanul Magyarországon is kialakult. Ez a társadalom pedig működésképtelen informatikai rendszerei nélkül, akár látjuk ezt, akár nem.

Két éve, 2007-ben Észtország tapasztalta meg először, milyen az, amikor kibertámadás éri információs infrastruktúráját. Ez az esemény jelentősen eltért minden korábbtól, hiszen nem háborús körülmények között történt. Gyaníthatóan ugyan állami támogatással, kisebb hazafias csoportok hajtottak végre olyan tisztán interneten keresztüli támadásokat, amelyek a társadalom normális működésének alapját képező szolgáltatásokat vették célba. Azóta több olyan hír is napvilágra került, amely arra figyelmeztet: informatizált világunk is harctér, méghozzá a lehető legkiterjedtebb módon.

Kövessük csak egy átlagos napunkat! Reggel felkelés után követjük a híreket, ezek informatikai eszközökön jönnek létre és továbbítódnak.

Utána közlekedünk egy olyan környezetben, amelyet hálózatba kapcsolt számítógépek irányítanak. A munkahelyünkön az informatika vesz körül minket, a pékség sütőgépétől az iroda PC-jéig. Ha fizetni akarunk, azt legtöbbször elektronikusan tesszük. A fizetésünket is digitálisan írják jóvá, a családi pótlékunkkal együtt. Este, amikor lazítani szeretnénk, számítógépes játékunk sem igazi internet nélkül. Akár látjuk, akár nem, akár használjuk, akár nem, mindannyian részei vagyunk a digitális világnak, amelyet akár egy kisebb ellenséges csoport is sikeresen fel tud borítani, ha nem védekezünk megfelelően.

Óriási felelősségük van azoknak a vállalatoknak, amelyek a társadalom mindennapi működéséhez szükséges infrastruktúrákat működtetik.

Ezt a felelősséget nyilván mindenki átérzi, hiszen ahogy a mondás tartja: „Ha áram van, minden van.” De vajon lesz-e áram egy informatikai támadás után? Az attól függ, mi ellen irányul a támadás. Egy erőmű vezérlőrendszerbe talán nem lehet az internetről bejutni, de mi történik, ha az országos irányítást bénítják meg? Vagy egy kevésbé triviális példa a közlekedés irányítása. Talán a forgalmi lámpák nem hackelhetők meg, de mi történik, ha a TMC-információkat zavarják össze?

Nem tudjuk még meghatározni, hogy melyek is azok a kritikus információs infrastruktúrák, amelyek közvetlen vagy közvetett informatizáltsága támadhatóvá teszi az adott rendszert. Nem tudjuk, hogyan lehet kivédeni egy összehangolt, kifinomult támadást, amelyet lehet, hogy csak egy néhány

főből álló csoport hajt végre, mégis egy egész ország életét képes megbénítani. A jelenlegi trendek alapján az biztosnak tűnik, hogy üzemeltetőként fel kell készülni újabb jogszabályokra, olyan még nem tervezett védelmi intézkedésekre, amelyeket az állam ír elő. De hogy mik lesznek az elvárt védelmi intézkedések, azt szintén csak sejteni lehet. Ezekkel a kérdésekkel még csak most kezdtek el foglalkozni a jogalkotók és a kutatók hazánkban és külföldön egyaránt, de még mindig nem vesszük elég komolyan a kérdést, hiszen „nekünk Mohács kell”.

Az ITBN-konferencián a HP előadása a kritikus infrastruktúrák üzemeltetőinek szemszögéből vizsgálja majd meg a lehetséges incidenseket, azok hatásait, valamint a védekezés lehetőségeit.

Önkormányzatoknál örködik a VIPRE

A Sunbelt VIPRE egyre nagyobb népszerűsége tesz szert hazánkban. A biztonsági alkalmazás az önkormányzatok körében is hódít.

A VIPRE Enterprise vállalati szintű védelmi megoldást 2008 nyarán – többéves fejlesztés után – jelentette be a Sunbelt. A szoftver debütálásakor *Alex Eckelberry*, a cég elnök-vezérigazgatója elmondta: a VIPRE Enterprise célja, hogy a végponti védelmet ellátó más alkalmazásoknál tapasztalható problémákon – mint például a nagy erőforrás-felhasználáson, a nehézkes és sokszor szegényes menedzsment lehetőségeken és körülményes távtelepítésen – felülkerekedjen. Vállalati biztonsági megoldásának bemutatója óta a Sunbelt kitartóan ragaszkodik a korábban lefektetett fejlesztési irányvonalhoz, ami az elmúlt időszakban meg is hozta az eredményét – az alkalmazás mind népszerűbbé vált az üzleti és az intézményi felhasználók körében, sőt hazánkban az önkormányzatoknál is egyre gyakrabban bukkan fel. A Sunbelt szoftvereinek hazai szakértői több olyan sikeres VIPRE Enterprise-bevezetéssel is büszkélkedhetnek, amelyeket többek között a kispesti, a veszprémi és az erzsébetvárosi önkormányzatoknál hajtottak végre.

Kispest önkormányzatánál ezerkétszáz számítógép védelmének megújítására és hatékonyabbá tételére volt szükség akkor, amikor a Sunbelt

Az alkalmazás mind népszerűbb a felhasználók körében,

sőt hazánkban az önkormányzatoknál is egyre gyakrabban bukkan fel.

VIPRE Enterprise bevetésére sor került. A Sunbelt alkalmazása hamar megmutatta országlánkarmait, ugyanis az egy termékeny egyesített vírus- és kémprogramvédelemnek köszönhetően kevesebb erőforrásra volt szükség a működéséhez, mint amennyit a korábban használt, különálló antivírus és

antispyware megoldások párhuzamos futtatása igényelt. A VIPRE Enterprise integrált szolgáltatásainak előnyei természetesen nemcsak rendszerszinten jelentkeztek, hiszen a központosított felügyelet révén a rendszergazdáknak is könnyebb lett a dolguk: az új számítógépekre gyorsan tudják telepíteni a VIPRE-t, míg a meglévő rendszereket akár egyetlen konzolról is menedzselhetik. A Sunbelt pontosan tisztában van azzal, hogy az intézményeknél, így például a kispesti önkormányzatnál dolgozó felhasználóknak nemcsak a munkahelyi PC-it kell megóvni a fenyegetettség ellen, hanem az otthoni számítógépeiket is. Ezért a cég az önkormányzati dolgozók számára a magáncélú használatot is lehetővé teszi, akik ezáltal teljesen legálisan futtathatják a VIPRE Antivirus + Antispyware szoftvert.

A VIPRE Enterprise 2009 tavasza óta teljesít szolgálatot a Veszprémi Polgármesteri Hivatal informatikai rendszerében. A bakonyi megyeszékhelyen a Sunbelt megoldása már a telepítését követő néhány órán belül meglepetése-

ket okozott, ugyanis az új védelem alá vont számítógépek 62 százalékán talált fertőzést, ami a korábbi antivírus és annak kezelésének hiányosságaira világított rá. A VIPRE Veszprémben azt is bizonyította, hogy egyéb biztonsági alkalmazásokkal is zökkenőmentesen képes együttműködni, hiszen a polgármesteri hivatalban az e-mail biztonságért felelős Ninja Email Security utódjával, a VIPRE Email Security for Exchange szoftverrel együtt fut. Statisztikák szerint az elektronikus levelezés felett örködik alkalmazás évi egymillió spamet szűr ki, amivel jelentősen képes hozzájárulni a munka hatékonyságának fokozásához.

Időközben az erzsébetvárosi önkormányzat is úgy határozott, hogy csatasorba állítja a VIPRE Enterprise-t. A szoftver Erzsébetvárosban megbízhatóbb és stabilabb működést biztosít, mint a korábban használt védelmi megoldások, és a Sunbelt licenccpolitikájának köszönhetően – a több évre szóló változat alig drágább az egyévesnél – még jelentős megtakarítást is jelent az önkormányzat számára, ami napjaink gazdasági környezetében különösen fontos szempont.

A VIPRE Enterprise vállalati biztonsági megoldásról további információt a www.sunbelt.hu weboldalon olvashatnak.

Smart kártyák és tokenek

A magas biztonsági szintű eszközöket, kártyákat, tokeneket kínáló CompuWorx és Gemalto cégek immár 15 éve vannak jelen Magyarországon.

Napjaink egyik legnagyobb informatikai biztonsági kihívása a bizalmas adatok megfelelő védelme és az információkhoz, informatikai rendszerekhez való hozzáférés biztonsága. Egyre több vállalat és állami hatóság ismeri fel, hogy a felhasználónév és jelszóalapú azonosítás már nem felel meg a korszerű, biztonságos azonosítási és információvédelmi elvárásoknak. A lehetséges visszaélések – jogosulatlan hozzáférés bizalmas adatokhoz, más nevében küldött üzenet, dokumentumok jogtalan módosítása, információk eltulajdonítása – hatalmas károkat tudnak okozni.

A megfelelő biztonsági szint eléréséhez nélkülözhetetlen a felhasználók számára kiadott hardveres azonosító eszköz, azaz mikroprocesszoros chipkártya vagy smart card alapú token – ismertette az alapokat *Hegyí Márton*, a CompuWorx Informatikai Zrt. vezető projektmenedzsere. – Ezzel megvalósítható a kétfaktoros (egy eszköz birtoklása és a PIN-kód

ismerete) autentikáció. A CompuWorx Zrt. – mint a világ első számú kártyagyártó cégének magyarországi Value Added Reseller partnere – a Gemalto SA termékeit és az említett célra fejlesztett alkalmazásait kínálja ügyfeleinek.

– A Gemalto, a digitális biztonsági megoldásokban élenjáró társaság magas biztonsági szintű eszközöket, kártyákat, tokeneket kínál, amelyek a hálózathoz, adatokhoz, alkalmazásokhoz való hozzáférést menedzselik – mutatta be a cég megoldásait *Botos István*, a Gemalto IAM divízió (Identity Access Management) regionális értékesítési igazgatója.

A kártyabirtokos a CompuWorx által szállított Gemalto-kártyákat használva RSA kriptográfiai algoritmussal létre-

hozott elektronikus aláírás-generálással tud belépni a hálózatba, autentikálni magát, aláírni, valamint dokumentumokat, e-maileket titkosítani. A kártya távoli kapcsolat, illetve VPN-es hozzáférés esetén is biztosítja az autentikációt és a csatorna titkosítását. Ez az infrastruktúra nem jelent nagy költséget, és a kártya egyéb célra is hasznosítható (például beléptetőkártya, étkezési utalvány, fizetés vending automatáknál).

A TOP, illetve TPC típusú Java kártyák mellett elérhetők a .net kártyák, amelyek Windows XP és Vista alatti használatához semmilyen külön szoftvert nem kell telepíteni, de más operációs rendszerekhez is könnyen illeszthetők. Minősített aláírás létrehozásához a CC EAL4+ minősítéssel rendelkező TPC IM CC kártyát lehet használni. Az eszközök biztonsági szintje tovább növelhető *ujjlenyomat*-azonosítással.

A chipkártya modult tartalmazó tokenek alkalmazásakor külön olvasóra nincs szükség, USB-porton keresztül egyszerűen csatlakoztathatók bármely számítógépre. A Gemalto Smart Enterprise Guardian (SEG) védett flash memóriával is ellátott USB-token, amelyen a file-ok chipmodullal titkosítva is tárolhatók. A one time password (OTP) funkcióval ellátott

tokenek használatakor az általuk generált és a kliensalkalmazáson bevitt kódot ellenőrzi a szerveralkalmazás. Az említett kártyákat számos vállalat, intézmény alkalmazza már, többek között a magyarországi okmányirodák, a Pannon GSM, a Démász, a Magyar Telekom, a Pfizer, a Boeing, az AXA.

– A kártyák, tokenek és olvasók egy komplex rendszer részeként működnek, amely megvalósítását, támogatását az egész világon jelen lévő Gemalto helyi szakmai partnereivel együttműködve végezzük. Magyarországon a CompuWorxszel 15 éve dolgozunk együtt sikeresen – tette hozzá a Gemalto igazgatója.

A két cég nemzetközi innovációs területen is együttműködik. Mindkettő részt vesz az európai állampolgári kártyák biometrikus és contactless azonosítási technológiájának fejlesztési témájában indított BioP@ss K+F projektben. A projekt az Eureka Medea+ cluster keretében valósul meg. E programban korábbi projektjéért a két céget Jean-Pierre Noblanc Award for Excellence díjjal tüntették ki.

Websense: adatszivárgás megelőzése különböző csatornákon

Kevésbé ismert tény, hogy az adatszivárgások 80 százaléka véletlen, emberi mulasztás következménye. Ezért fontos, hogy a felhasználók aktív közreműködése nélkül, a lehető leginkább automatizáltan osztályozzuk a vállalatnál, intézménynél keletkező információt, hiszen a bizalmas adatokat később ennek alapján tudjuk majd felismerni.

Egy illetéktelen kollégának továbbított e-mail vagy átküldött állomány, egy rossz nyomtatóra küldött nyomat, egy véletlenül webes fórumba bemásolt belső anyag vagy egy rossz helyre címzett, esetleg téves csatolmányt tartalmazó e-mail ugyanolyan kárt tud okozni, mintha valaki szándékosan juttat ki adatot.

A felhasználók, legyenek azok rosszindulatúak vagy csak kövessenek el egy hibát, gyakran nem teljes állományokat, hanem csak azoknak egy részét szivárogtatják ki. A top 100 ügyfél listája vagy egy szerződés ára vonatkozó része viszont majdnem olyan értékes, mint a teljes ügyfél-adatbázis vagy szerződés, ezért elengedhetetlen, hogy ne csak teljes adatbázisokat és állományokat védjünk, hanem az azokban található információra is koncentráljunk.

A Websense Data Security Suite DLP-megoldása pontosan erre alkalmas. Az állományokat akár könyvtárszerkezet szerint klasszifikálja, és nem file-ok megjelölésével, hanem az információ indexelésével azonosítja a védendő adatot. Az indexelés strukturálatlan adatok (például szövegek) és adatbázisok (SQL, xls) esetében is működik. A felismerés pontossága 99% feletti szöveges információknál – akár már egyetlen bekezdés alapján –, adatbázisoknál pedig meghatározható, hogy hány rekord felett ismerje fel az információt (a figyelendő mezők szintén megjelölhetők, nem szükséges tehát teljes rekord a felismeréshez). Mivel a Websense nem állományok jelölésével, vágólap figyelésével dolgozik, hanem az információra koncentrál, így az adatok újragépelése esetén is felismeri azokat.

Az egyes felhasználók, felhasználói csoportok számára külön szabályok hoz-

hatók létre. Mást kell tennünk az ügyfélszolgálatos kolléga által délelőtt 10-kor e-mailek küldött 40 adatbázisrekorddal, mint a vezérigazgató accountjáról hajnali 2-kor egy webmailre feltölteni szándékozott szerződésrészlettel. A küldő és címzett személye vagy egyéb paraméterei, a szóban forgó információ, a csatorna (web, e-mail, pendrive, CD vagy szinte bármi más) és még jó néhány paraméter alapján tetszőlegesen komplex védelmi rendszerek hozhatók létre.

Ha rendelkezésünkre áll az adat, egy jó rendszer fel tudja azt ismerni. Az adat nélkül viszont semmilyen rendszer nem lehet hatásos, fontos tehát, hogy a lehető legtöbb csatornán jelen legyen a védelmi mechanizmus. A Websense esetében hagyományosan a webes csatornák ellenőrzése különösen erős, a Websense webtartalomszűrő piacon évek óta elfoglalt vezető helyének köszönhetően. Szin-

tén magától értetődik, hogy a hazai közép- és nagyvállalatok jelentős része által használt Websense E-mail Securitybe integrálódva az e-mailes csatorna védelme is könnyen megoldható. A Websense Data Security Suite viszont nem áll meg itt: a kliensekre telepíthető modullal a vágólap, a fizikai portok, üzenetküldő alkalmazások (pl. Skype) ellenőrizhetők, a file- és Sharepoint szerverre telepíthető modul a nagy tömegű állományok védelmére szolgál. A nyomtatószerveren OCR-modullal dolgozik a Websense, így a nyomtatást is felügyeli még abban az esetben is, ha esetleg más karakterkódolást (például Wingdings) alkalmaz a felhasználó. A koronát a rendszerre a hálózati modul teszi fel, mely snifferként az adatfolyamba hallgatva, vagy bridge-ként azt megsűrve a hálózat bármely pontján képes védelmet adni.

Nem véletlen, hogy az összes kutatóintézet a vezetők közé sorolja a Websense DLP-megoldását, többségük vezetőnek meghatározva azt.

Tárolók

– trendek és technológiák

Az IDC legfrissebb jelentése szerint az adattároló megoldások, a hardver- és szoftvereszközök piaca éveken át tartó, folyamatos növekedés után a múlt év utolsó és 2009 első negyedét egyaránt csökkenéssel zárta – legalábbis a szállítók bevételeit tekintve. Az értékesített tárolókapacitás ugyanis világszinten elérte a 2,46 petabájtot, ami az egy évvel korábbi adathoz képest 27 százalékos növekedést jelent.

A hardveralapú tároló megoldások szállítóinak a múlt év utolsó három hónapjában 5,9 százalékos bevételcsökkenést kellett elkönyvelniük, míg a tárolórendszerek felügyeletére szolgáló szoftvereket szállító vállalatok az idei év első negyedében ezzel szinte százalékpontra megegyező, 5,2 százalékos visszaesszel szembesültek.

A tárolópiaci összkép tónusai azonban veszítenek komorságukból, ha az adatokat piaci szegmenseként közelebről is

szemügyre vesszük. Egyértelművé válik ugyanis, hogy a vállalatok a gazdasági válság ellenére – vagy éppen annak hatására – aktívan keresik és alkalmazzák a nagyobb teljesítményt és megbízhatóságot, valamint költséghatékonyságot adó adattároló megoldásokat.

Az IT-költségvetésüket megnyirbálni kényszerülő vállalatok azonban minden eddiginél alaposabban mérlegelnek, és figyelmük az olyan technológiai lehetőségek felé fordul, mint például a Fibre Channel

(FC) alternatíváját kínáló iSCSI, a merevlemez helyettesítő Flash memória, a virtualizáció és az interneten szolgáltatásként elérhető tárolókapacitás használata.

Ennek megfelelően a szerverekre közvetlenül csatlakozó, külső, lemezes tároló megoldások piaca 0,5 százalékkal csökkent az egy évvel korábbi adathoz képest, míg a hálózati (SAN és NAS) adattároló megoldásoké 3,6 százalékkal nőtt. Ez utóbbi szegmensben belül az EMC több mint 28 százalékos piaci részesedéssel megőrizte első helyét. Legközelebbi versenytársa itt az IBM, 14 százalékos meghaladó tortaszelettel.

A SAN-megoldások esetében a felhasználók egyértelműen a meglévő Ethernet hálózat használatát lehetővé tevő, iSCSI-alapú tárolórendszereket részesítették előnyben, amit az itt regisztrált, 61 százalékos meghaladó növekedés tanúsít. Ezzel szemben a költségesebb infrastruktúrát igénylő, FC-alapú tároló megoldások kategóriájában a negyedév 3,2 százalékos csökkenéssel zárult.

A tárolófelügyeleti szoftverek piacát az EMC közel 22 százalékos részesedéssel vezette az év első három hónapjában. A szállítóhoz a Symantec közel 19, az IBM pedig több mint 12 százalékos részesedéssel csatlakozott a dobogón. Az egy évvel korábbi adatokhoz képest közülük egyedül a Symantec tudta növelni bevételeit.

ELÉRHETŐ NAS

Élő András, a D-Link Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója is a változó felhasználói igények és az adattároló megoldások piacán tapasztalható árcsökkenés kölcsönhatására hívja fel a figyelmet.

A nagy-, illetve a közép- és kisvállalatok körében tapasztalható adattárolási gyakorlat jelentős eltéréseket mutat. Amíg a nagyvállalatok hatalmas szerver- és adattároló rendszereket üzemeltetnek, sokszor kihelyezett szolgáltatás igénybevétele mellett, addig a kisvállalatok rendszerint

a szerverként használt számítógép első összeomlásánál szembesülnek a biztonsági mentések jelentőségével – vagy éppen azok hiányával.

– Ilyenkor merül fel a kérdés, hogy hogyan lehet minimális költség mellett olyan megoldást találni, amely az adatokat a munkaállomásoktól elkülönülten, mindeki számára gyorsan elérhető módon, az internetes támadások elől is védve tárolja – mondta Élő András. – Ez a megoldás a hálózati adattároló, azaz a NAS, amely látványosan egy külső merevlemez, szolgáltatásaiban azonban egy fájlserverrel ér fel. A behelyezett merevlemezekre automatikus biztonsági mentések készíthetők, de az adatok tükrözhetők is. Így mindig legalább két példányban a felhasználó rendelkezésére állnak, és a merevlemezek meghibásodása nem vezethet adatvesztéshez. A NAS-on tárolt fájlok minden hálózatba kötött számítógépről elérhetők, a beépített FTP-szervernek köszönhetően pedig a távoli elérés is megoldható.

Az ügyvezető igazgató elmondta, hogy több más gyártó mellett a D-Link kínálatában is megtalálhatók a 2, illetve 4 merevlemez NAS-tárolók, a DNS-323, illetve a DNS-343. Mindkét készülék tartalmazza a biztonsági mentésekhez szükséges szoftvereket, beépített FTP-szervert és USB-nyomatatógépet kínál. Gigabites porton keresztül csatlakoztathatók átjáróra vagy kapcsolóra, így minden munkaállomás a hálózaton érvényes, akár gigabites átviteli sebesség mellett érheti el őket.

– Ezen a módon akár 6 terabájtos tártérületet is kialakíthat a felhasználó, de a hálózatba kötött NAS-ok számát igény szerint tovább növelheti. Ennek csak a rendelkezésre álló csatlakozóportok száma szab határt – mutatott rá Élő András. – Az ilyen, egy-két merevlemez tartalmazó NAS-megoldások százezer forint alatti áron is kaphatók, ami ezeket az adattároló rendszereket egy kisvállalat számára elérhetővé teszi.

**Válts zöldre...
...zöld
ajándékokért!**

dlinkgreen

Most igazán ZÖLD ajándékokkal jutalmazunk D-Link Green környezetbarát termékeink vásárlása esetén.

Gigabites switchek
DGS-1005D,
DGS-1008D

Wireless N routerek
DIR-685, DIR-655,
DIR-825, DIR-855

Hálózati adattárolók
DNS-313,
DNS-323

PowerLine
DHP-303,
DHP-343

Vásárolj most a D-Link energiatakarékos Green termékeiből!

A www.dlinkshop.hu oldalon

2009. szeptember 22-november 24-e között D-Link Green terméket vásárlók között egy **Mountain Bike**-ot és 6 db fél éves

National Geographic előfizetést sorsolunk ki.

Jobb tárolókönyezet – feleannyiért

Az adattárolással kapcsolatos igények pontos feltérképezése és megértése elengedhetetlen ahhoz, hogy egy szervezet valóban költséghatékonyan tárolhassa adatait. Nem szükséges minden adatot a leggyorsabb elérést vagy katasztrófatűrő rendelkezésre állást biztosító rendszerben kezelni. Egy ilyen megoldás implementálását követően a vállalatok mégis gyakran elkövetik ezt a hibát – és a rendszer minél teljesebb kihasználására törekedve olyan költségek mellett tárolják adataikat, amelyeket az üzleti igények nem indokolnak.

A költséghatékony megoldás kiválasztásában ezért érdemes egy olyan tanácsadói kompetenciával bíró szállító közreműködését kérni, mint a Fujitsu Technology Solutions. A világ egyik vezető infrastruktúra-szállítójának számító cég szakemberei nagy-, közép- és kisvállalatoknak egyaránt sokat segíthetnek abban, hogy érdemben csökkentse adattárolással kapcsolatos költségeiket, miközben az üzleti oldal számára adott szolgáltatásokat magasabb szintre emelik.

A Fujitsu ehhez többek között olyan termékeket kínál, mint az európai piacon idén nyáron bemutatott ETERNUS DX60 és DX80 adattároló rendszerek. Ezt a Japánban és Észak-Amerikában már korábbról elérhető sikeres termékcsaládot a legfrissebb technológiákra épülő eszközök alkotják, amelyek nagy teljesítményű és megbízható, biztonságos adattárolást tesznek lehetővé belépő, közép- és felső kategóriában. Európában most megjelentek a belépő szintű, kis- és középvállalatoknak költséghatékonyt adó ETERNUS-termékek, de várható, hogy ezeket a közép- és felső kategóriás tárolómegoldások még az idén követik a piacon. A Fujitsu TS emellett két stratégiai partner, az EMC és a NetApp megoldásait is kínálja – világszinten a Fujitsu értékesíti a legtöbb NetApp-terméket, míg Európában az EMC-megoldásszállítók körében piacvezető.

– Rendszertervező mérnökeink így valóban átfogó termépalettára támaszkodhatnak egy vállalat vagy intézmény adattároló környezetének kialakításakor – mondta *Taál János*, a Fujitsu Technology Solutions Kft. vezető termékmenedzsere. – Stratégiai partnereinkkel kötött implementációs, üzemeltetői és támogatói szerződéseink minden esetben garantálják a legmagasabb színvonalú megvalósítást. Ezt többek között azok az adattároló környezetek is tanúsítják, amelyeket a bankszektor szereplői számára terveztünk és építettünk. Magyarországon például partnerünkkel közösen egy kereskedelmi banknál alakítottunk ki távoli telephelyeket összekötő, fo-

lyamatos adatelérést biztosító, katasztrófatűrő adattároló környezetet, melyet 7/24 órában támogatunk, 6 órán belüli, garantált hibaelhárítás mellett. Szakembereink, hogy egy másik példát is említsék, egy hazai központi költségvetési szervnél konszolidált szalag-virtualizációs adatmentési hardver-megoldást implementáltak.

DEDUPLIKÁCIÓTÓL A VIRTUALIZÁCIÓIG

A nagyvállalatok mellett a Fujitsu a kis- és középvállalati szektor számára is hasonlóan magas technológiai színvonalat képviselő, fejlett funkcionálitással felvértezett adattároló megoldásokat kínál.

– Az ügyfelekkel folytatott beszélgetések során ebben a vállalati kategóriában azt tapasztaljuk, hogy a felhasználók tájékozottak az új technológiákkal illetően – mutatott rá *Taál János*. – A legtöbben hallottak már az iSCSI protokollról vagy például az SSD (Solid State Drive) meghajtóról. Ugyanakkor nem mindannyian jutottak még el addig, hogy a napi megoldandó feladatok mellett közelebről is mérlegeteljék, az ilyen és hasonló technológiákra épülő adattároló megoldásokkal mekkora költségcsökkentést érhetnek el saját vállalatuknál. Pedig az adattároló környezet felmérésén keresztül pontos képet kaphatnának arról, hogy egy fejlett megoldás bevezetése, ami induláskor kétségtelenül beruházást jelent, milyen távon térül meg, és mekkora megtakarítást tesz lehetővé egy adott időszakra vetítve.

A Fujitsu Technology Solutions Magyarországon ma még meglepően nagy vállalatok körében is gyakran találkozunk azzal, hogy a felhasználók szerverekben működő merevlemezeken tárolnak létfontosságú adatokat. Ez a gyakorlat sem az adatkezelés, sem az ezzel járó költségek szempontjából nem nevezhető hatékony megoldásnak.

– Az adattárolás terén napjainkban elérhető legfrissebb technológiák, az ezekre épülő megoldások alkalmazásával a szervezetek mindkét vonatkozásban sokkal jobb eredményt ér-

hetnek el – mondta a vezető termékmenedzser. – Az iSCSI protokoll megjelenésével például lényegesen olcsóbban alakíthatók ki azok a központi tárolókönyezetek, amelyekkel kiválthatók a szerverek adattárolására használt merevlemezei, mivel az adatforgalom így a már meglévő Ethernet hálózaton bonyolítható. Mára a kisebb vállalatok a speciális, ezért drágább hálózati infrastruktúrát igénylő SAN-ok kialakítása helyett olcsón juthatnak gyors és biztonságos hálózati tárolómegoldáshoz, a költségek csökkenésével ezek a technológiák számukra is elérhetővé váltak.

Egy másik, viszonylag új technológiának, az adatdeduplikációnak köszönhetően a felhasználók ugyanakkora tárhelyen nagyobb adatmennyiséget tárolhatnak. A deduplikáció ugyanis kiszűri az adatok tárolásakor jelentkező redundanciákat, miközben az elvesztett adatok gyors visszaállításához szükséges feltételeket is biztosítja. Ezen a téren a Fujitsu az EMC és a NetApp megoldásait kínálja.

– Az adattárolás vonatkozásában a virtualizáció a heterogén összetételű tárolókönyezetek, a régi és új rendszerek egységes felügyeletében jut fontos szerephez – folytatta *Taál János*. – Ez nemcsak a feladat összetettségét és az üzemeltetéssel járó költségeket csökkenti, hanem az új funkciók, például a távoli adattükörzés bevezetését is egyszerűbbé, egyáltalán megoldhatóvá teszi a régi rendszereket is tartalmazó környezetekben. Az általunk kínált NetApp megoldás virtualizálja és a többi alkalmazás számára lemezként jeleníti meg ezeket a régebbi adattároló rendszereket. A megoldás további előnye, hogy segítségével a vállalat fokozatosan, tehát kisebb értékű beruházásokon keresztül térhet át az új adattároló technológiák használatára, ami a jelenlegi gaz-

dasági körülmények között különösen fontos szempont.

KÖLTSÉGCSÖKKENTÉS MOST

A költségek csökkentése ma persze minden vállalatnál napirenden szerepel, ezért a szállítók azt tapasztalják, hogy a döntéshozók a nagyobb költségvetésű, hosszabb távra szóló, stratégiai horderejű IT-beruházásokat későbbre halasztják. Pillanatnyilag azok a projektek élveznek előnyt, amelyek rövid távon is megtakarítást eredményeznek. Az Eternus DX60 és DX80 európai bevezetésekor a Fujitsu úgy fogalmazott, hogy ezek telepítésével az adattárolás

költségei akár 50 százalékkal is csökkenthetők.

– A korábbi adattároló eszközeit Eternus-megoldásokkal kiváltó vállalat például azonnali megtakarítást ér el a támogatási szerződéseken – mondta a vezető termékmenedzser. – Ennek a szolgáltatásnak a díja a garanciális időszak lejártával ugyanis általában jelentősen megnövekszik. A váltás persze beruházással jár, ez induló költséget jelent, de a fejlettebb technológiára épülő megoldással a felhasználó nagyobb teljesítményt, meg-

bízhatóságot és biztonságot érhet el, a deduplikációs technológiának köszönhetően kisebb tárterületen nagyobb adatmennyiséget tárolhat, az egyszerűbbé váló környezetet könnyebben és olcsóbban üzemeltetheti. Mindezek az előnyök már kisebb adatmennyiség tárolásakor is egy vállalat vagy intézmény számára 50 százalékos megtakarítást eredményezhetnek, ami három évre vetítve jelentős összeg lehet.

A recesszió jelenlegi szakaszában kétségtelenül nehéz előre jelezni a felhasználói igények alakulását. A vezető termékmenedzser kérdésünkre elmondta, hogy rövid távon a felhasználókat élenként foglalkoztató virtuális szalagkönyvtárak (VTL-ek) iránti kereslet növekedésére számít Magyarországon. A Fujitsu most is több ügyfelénél dolgozik ilyen projekten, de *Taál János* szerint a gazdasági fellendülést követően ezen a területen robbanásszerű növekedés várható. Az egyelőre elnapolt beruházások, a tárolókönyezet stratégiai átalakítását célzó projektek is akkor kerülhetnek ismét terítékre. A virtualizált szerverkönyezetek kihasználása megfelelő adattároló megoldásokkal például további lendületet adhat majd ennek a piacnak.

Taál János

vezető
termékmenedzser
Fujitsu Technology
Solutions

Új PRIMERGY BX900: a dinamikus kocka.

Az új PRIMERGY BX900 pengeszerver-infrastruktúra dinamikusan igazodik a különféle informatikai követelményekhez, ezzel csökkentve a költségeket és fokozva az IT reagálókészségét. A 18 darab Intel® Xeon® processzoros szerverpengét befogadó rendszer a nagy szerversűrűség, a dinamikus táplálás és hatékony hűtés mellett rendkívüli virtualizációs képességeket kínál. A PRIMERGY BX900 méretrugalmassága és teljes körűen redundáns kialakítása garantálja a beruházás értékállóságát. Bővebben a PRIMERGY BX900-ról:

hu.ts.fujitsu.com/dinamikuskocka

Az alábbiak az Intel Corporation USA-ban vagy más országokban használt védjegyei: Intel, az Intel logó, Xeon és Xeon Inside. A technológia változásaira minden jog fenntartva. A reklámanyagban használt képek illusztrációk.

FUJITSU

THE POSSIBILITIES ARE INFINITE